

Биз Postda Миз!

Сиз уйда қолинг!

Bosh maqsadimiz – xalq manfaatlariga xizmat qilish

2020-yil
26-mart
payshanba

№ 13 (4451/4369)

O'zbekiston Respublikasi
Ichki ishlar vazirligi nashri

Мы – На посту!

Gazeta 1930-yil 12-maydan chiqa boshlagan

Web-site: www.postda.uz

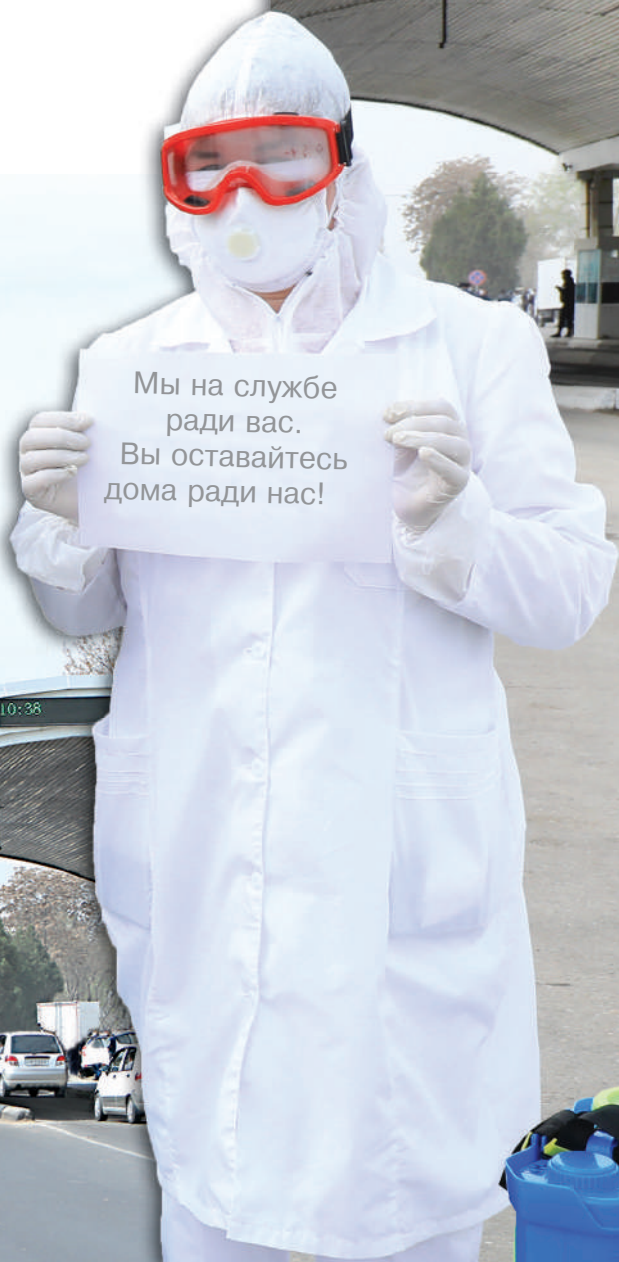
E-mail: info@postda.uz

ХАФТА ҚАҲРАМОНЛАРИ

УЛАР СИЗ УЧУН ТУНУ КУН ХИЗМАТДА

Айни кунларда коронавирус инфекцияси бутун дунё жамоатчилиги эътиборидаги масалага айланиб, кўпчиликда ҳадик-хавотир уйғотди. Шу боис мамлакатимизда мазкур вирус тарқалишининг олдини олиш мақсадида зарур чора-тадбирлар кўрилмоқда.

Жумладан, 24 март кунидан эътиборан коронавирус инфекцияси тарқалишига қарши кучайтирилган тартиб жорий этилди. Асосан Тошкент шаҳри ҳудудида аниқланган ушбу вирус республиканинг бошқа ҳудудларига тарқалишининг олдини олиш учун пойтахтимизга ҳар қандай транспорт воситасида (автобус, микроавтобус, енгил автотransпорт, авиақатновлар ва темир йўл транспорти воситалари орқали) кириш тўхтатилди. Шунга кўра, 5 та блокпост ва 5 та тўсиқпост тўлиқ ёпилди.

ТАЙИНЛАНДИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарори билан полковник Нишанбаев Саидкарим Абдухокимович Ички ишлар вазирининг ўринбосари лавозимига
Тайинловга қадар Ички ишлар вазирлиги Ташкилий департаменти бошқарма бошлиғи ўринбосари лавозимида фаолият юритган.

Коронавирусни юктириб олиш хавфини қандай камайтириш мумкин?

● Қўлларни тез-тез ва яхшилаб совун билан оқар сувда ювиш, спиртли дезинфекцияловчи воситалардан фойдаланиш, овқат қилиш давомида ҳамда ундан олдин ва кейин, шунингдек, овқатланишдан олдин, хожатхонадан ёки кўчадан келгандан сўнг қўлларни ювиш;

● юзингизни қўлингиз билан кўп ушламанг;

● имкон қадар бозор ва катта дўконлар каби кўп одам йиғиладиган жойларга боришни камайтиринг. Уйга етказиб бериш хизматидан фойдаланинг;

● йўталганда, бурун қоққанда ва аксирганда оғиз билан бурунга букилган тирсак, ёнг ёки салфеткани тутинг. Ундан кейин салфеткани дарҳол

чиқинди қутисига ташланг ва қўлингизни ювишни унутманг;

● шамоллаш ёки грипп аломатларига эга одамлар билан яқин алоқа қилишдан сақланинг. Яқин алоқа деганда, бемор билан икки метр доирасида, у билан бир хонада ёки узоқ вақт мобайнида касал юктирган беморга қараш зонасида индивидуал ҳимоя воситаларисиз (халат, қўлқоп, ниқоб) бўлиш тушунилади. Шунингдек, яқин алоқа бемор бўлган хонага қатнаш, касал юктирган одамдан ажралиб чиққан суяқлик, масалан, балғам билан алоқани ўз ичига олади;

● касалликнинг илк аломатлари кузатилганда, уйда қолинг ва дарҳол шифокорга мурожаат қилинг.

ХАФТА ҚАХРАМОНЛАРИ

УЛАР СИЗ УЧУН ТУНУ КУН ХИЗМАТДА

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

«Эркин» йўл-патруль хизмати стационар маскани пойтахтимизни мамлакатимизнинг жанубий ва ғарбий ҳудудлари билан боғловчи энг катта «дарвоза» саналади. Айти пайтда бу ерда Ички ишлар, Мудофаа ҳамда Транспорт вазирликлари, Миллий гвардия, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Санитария-эпидемиология назорати давлат инспекцияси ходимлари туну кун хизмат олиб боришяпти.

Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарорида Тошкент шаҳрида доимий рўйхатдан ўтган шахслар, шунингдек, Тошкент вилоятида доимий рўйхатдан ўтган ҳолда Тошкент шаҳрида меҳнат (хизмат) фаолиятини амалга ошираётган давлат органлари ва муассасалари (нодавлат ташкилотларда – иш берувчи томонидан тақдим этиладиган тегишли рухсатнома асосида) ходимлари ҳамда юк ташиш билан боғлиқ ҳолларда Тошкент шаҳрига кириш ва чиқишга рухсат берилиши қайд этилган. Шунга мувофиқ, ҳар бир транспорт воситаси, йўловчилар жиддий текширувдан ўтказилмоқда. Рухсат этилганлар пойтахтга киририлиб, рухсат этилмаганлар ортга қайтариляпти. Санитария-эпидемио-

логия назорати давлат инспекцияси ходимлари пойтахтга кириб келаётган транспорт воситаларини пешма-пеш дезинфекция қилишмоқда.

– Кеча зарур юмуш билан Янгийўлга боргандим, – дейди фуқаро Г.Хидирбоева. – Ўзим Шайхонтоҳур туманида яшайман. Ички ишлар органи ходимлари паспортимни кўриб ўтказиб юборишди. Ҳеч қандай нокулайлик, кутиб қолиш бўлмади. Коронавирус инфекцияси тарқалишининг олдини олиш мақсадида постлар ёпилган экан, буни қўллаб-қувватлайман. Оллоҳ насиб қилса, ҳаммаси ортда қолади.

ЙПХ масканидан икки томонга ўтиб-қайтаётганларни кузатар эканмиз, баъзи фуқаролар ўзларини қизиқтирган саволлар, дуч келаётган муаммолар юзасидан ходимларга мурожаат қилаётганига гувоҳ бўлдик. Уларнинг ҳар бирига тегишли соҳа вакиллари жавоб беришмоқда, баҳоли қудрат ёрдам кўрсатишяпти.

– Пойтахтга кирмоқчи бўлаётганлар орасида тиббий йўлланма билан келаётган, шошилич ёрдамга муҳтож бўлганлар ҳам учрамоқда, – дейди

Чилонзор тумани ИИОФМБ бошлиғининг ўринбосари, подполковник Т.Рихсиев. – Бундай вазиятда тегишли мутахассислар билан маслаҳатлашиб, уларнинг киришига рухсат берилмоқда. Энг муҳими, халқимиз буни тўғри тушунапти.

Шу ўринда эътиборга молик факт: коронавируснинг илк ўчоғи бўлган Хитойнинг Хубей провинциясида (маъмурий маркази Ухань шаҳри) 25 мартдан бошлаб кириш, чиқиш ва умуман карантин билан боғлиқ чекловлар бекор қилинди. Бу коронавирус инфекцияси нафақат чекинди, балки бартараф этилди, деганидир. Демак, ҳаммаси ўзимизга боғлиқ. Осийишталик посбонлари, соғлиқни сақлаш ходимлари сиз учун, сизнинг соғлигингиз, эртанги кунингиз учун кечаю кундуз хизматда. Сиз эса, зарурат бўлмаса, уйингизда қолинг, кўчага чиқманг. Бу билан вируснинг тарқалишига қарши курашишга муносиб ҳисса қўшган бўласиз.

Фозилжон МАМАШАРИПОВ,
«Postda» мухбири.
Абу КЕНЖАЕВ олган суратлар.

Ваҳиманинг ўзи ярим касалликдир, хотиржамлик ярим соғлиқдир, сабр эса шифонинг бошланишидир.

Абу Али ибн Сино

ИСЛОХОТЛАР – АМАЛДА

МАМЛАКАТИМИЗ МУДОФАА САНОАТИ КОМПЛЕКСИ РИВОЖЛАНИШ ЙЎЛИДА

Дунёдаги геосиёсий вазият шиддат билан ўзгараётган бугунги вақтда ҳар қандай мамлакатнинг барқарор ривожланиши учун энг зарур асосий шарт-шароитларидан бири унинг суверинитети, хавфсизлиги ва миллий манфаатларининг кафолатли ҳимояланганлиги билан боғлиқдир. Миллий хавфсизликни таъминлашнинг муҳим воситаси ва кафолати эса Қуролли Кучлардир.

Ўз навбатида Қуролли Кучларни қурол-аслаҳа, ҳарбий ва махсус техника, ҳамда зарур моддий-техник воситалар билан таъминлашнинг асосий воситаси бу — мудофаа саноати комплекси ҳисобланади. Шу сабабдан, мудофаа саноати комплексини шакллантириш ва ривожлантириш, қурол ва ҳарбий техникалар яратиш ва ишлаб чиқариш, унинг илмий-техникавий ва ҳарбий-техникавий потенциали етарли даражада бўлишини таъминлаш, мавжуд муаммоларига доимий эътибор қаратиш давлатларнинг устувор ҳарбий-иқтисодий вазифалари сирасига киради.

Бу борада жаҳон тажрибасига мувофиқ қиладиган бўлса, АҚШ, Европанинг етакчи давлатлари, Россия Федерацияси, ХХР ва бошқа бир қатор давлатларда ривожланган мудофаа саноати иқтисодиётининг инновацион ва юқори технологияли ишлаб чиқаришга эга муҳим тармоғи эканлигини кўришимиз мумкин. Ушбу давлатларда мудофаа саноати комплекси нафақат ўз қуролли кучларини замонавий қурол-аслаҳа, техника ва жиҳозлар билан таъминлайди, балки уларни ишлаб чиқариш ва экспорт қилиш орқали мамлакат иқтисодиётида, унинг ялпи ички маҳсулотида сезиларли улуш эгаллайди.

Ўзбекистон Республикасида узоқ йиллар давомида Қуролли Кучларни ҳарбий ва икки мақсадда фойдаланиладиган маҳсулотлар билан таъминлаш асосан импорт ҳисобидан амалга оширилиб келинган. Ушбу ҳолат нафақат миллий армиямизни ҳарбий ва махсус техника, қурол-аслаҳа ҳамда бошқа зарур жиҳозлар билан ўз вақтида таъминлашга ҳалал берган, балки мамлакат ҳарбий хавфсизлигини таъминлаш каби стратегик йўналишда хорижий давлатларга боғланиб қолишдек ҳолатни юзага келтирган эди.

Шу сабабдан, Ўзбекистон Республикаси Президенти — Қуролли Кучларимиз Олий Бош Қўмондони Шавкат Мирзиёевнинг шахсан ташаббуслари билан мамлакатимизда ҳарбий соҳада олиб борилаётган илохотлар доирасида

миллий мудофаа саноати комплекси яратилди. Шунингдек, давлат мудофаа буюртмаларини шакллантириш ҳамда мудофаа аҳамиятига эга бўлган ишлаб чиқариш соҳасида ягона давлат сиёсатини олиб боришга масъул бўлган давлат органи — Ўзбекистон Республикаси Мудофаа саноати бўйича давлат қўмитаси тузилди. Бугунги кунда мудофаа саноати комплекси асосини

мамлакатимиз иқтисодиётининг турли тармоқлари ва Қуролли Кучларимиз таркибига кирувчи вазирлик ва идораларга ҳамда хусусий секторга тегишли бўлган 200 га яқин турли корхона ва ташкилотлар ташкил этади.

Ўтган икки йил мобайнида Қўмита томонидан мамлакатимиз саноатининг ҳарбий ва икки мақсадда фойдаланиладиган маҳсулотларни ишлаб чиқариш салоҳиятини ривожлантиришни таъминлаш ва миллий армиямизни замонавий қурол-яроғ, жанговар техника, махсус воситалар ва айрим турдаги озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш бўйича мақсадли ишлар бажарилмоқда.

Хорижий шериклар билан ҳарбий-техникавий ҳамкорлик бўйича 20 дан ортиқ «Йўл харитаси» тасдиқланиб амалга оширилмоқда. Қуролли Кучлар учун ҳарбий ва икки хил мақсад-

да қўлланиладиган маҳсулотлар харид қилиш мақсадида тегишли шартномалар имзоланиб амалга оширилмоқда.

Ҳарбий ва икки хил мақсадда қўлланиладиган маҳсулотларни ишлаб чиқаришни ўзлаштириш йўналишида ҳам 2018—2019 йиллар мобайнида самарали ишлар амалга оширилди. Ўз навбатида, ушбу лойиҳаларни амалга ошириш натижасида қўшимча 200 га яқин янги иш ўринлари ташкил этилди.

амалга оширилмоқда. Жумладан ялпи ўт очиш реактив тизими янги замонавий шассига ўрнатилди, транспортёрларга янги замонавий дизель двигателлар ўрнатилиб, мобил имкониятлари оширилди, танкларнинг куч бўлими тўлиқ реконструкция қилиниб, замонавий, катта қувватга эга двигатель ва трансмиссия агрегатлари қўйилди.

Шунингдек юк автомобиллари шассида барча шароит ва ҳудудларда қўшинлар бошқарувини таъминлай оладиган мобил қўмондонлик бошқарув пункти, шунингдек замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган, ҳар қандай мураккаб тиббий амалиётларни амалга оширишга қодир тиббиёт пункти яратилди.

Ҳарбий ва икки хил мақсадда қўлланиладиган маҳсулотлар, бутловчи қисм ва жиҳозлар, энг янги материаллар ва хом-ашёларни ишлаб чиқаришни ўзлаштиришга йўналтирилган илмий-тадқиқот ва тажриба-конструкторлик ишларини ташкил қилиш ва ўтказиш мақсадида Мудофаа саноати қўмитасининг Инновация технологиялари маркази ташкил этилди.

Аммо шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, юқорида амалга оширилган ишлар ва эришилган натижалар миллий армиямизни замонавий қурол-аслаҳа ва ҳарбий техникалар билан таъминлашга қодир бўлган тўлақонли мудофаа саноати секторини барпо этиш учун етарли эмас. Юқорида белгиланган пировард натижаларга эришиш ҳамда мамлакатимиз мудофаа салоҳиятини мустаҳкамлаш мақсадида 2020—2025 йилларда Ўзбекистон Республикаси мудофаа саноатини янада ривожлантиришга қаратилган амалий ҳаракатлар режаси («Йўл харитаси») ишлаб чиқилмоқда.

Ушбу режада Ўзбекистон Республикаси Президенти — Қуролли Кучларимиз Олий Бош Қўмондони Ш. Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномасидан келиб чиққан ҳолда 2020 ва кейинги йилларда асосий эътибор Қуролли Кучларимизни замонавий қурол-аслаҳа, ҳарбий ва махсус техника ҳамда бошқа маҳсулотларга бўлган эҳтиёжларини тўлиқ таъминлашга, маҳаллий ишлаб чиқариш корхоналари фаолиятини такомиллаштиришга, ишлаб чиқарилаётган ҳарбий ва икки мақсадли маҳсулот турлари ва номенклатурасини кўпайтиришга, корхоналарга турли имтиёзлар яратган ҳолда, маҳсулотлар таннархини тушириш ва уларнинг экспортбоплигини оширишга қаратилади.

Кутбидин БУРХАНОВ,
Олий Мажлис Сенатининг Мудофаа
ва хавфсизлик масалалари
қўмитаси раиси.

ДОЛЗАРБ МАВЗУ

ДУНЁНИ «ТИТРАТГАН» ВИРУС

Коронавирус мавзуси ҳамон «мода»да

Кишлик тарихидан жуда кўп юқумли касалликлар, эпидемиялар фанга маълум. Жаҳон халқлари ўлат, вабо каби қирғинбаротларни ҳам сабр билан енгиб ўтган, чора топган. Бир қатор касалликлар вақт силсиласидан ўтган сайин унга даво топилиб, турли вакциналар ишлаб чиқилган. Бироқ бугунги дунё манзараси коронавирус аталмиш пандемия билан чалкашиб кетди. Жаҳон оммавий ахборот воситаларининг бош мавзуси ҳар куни ушбу «қотил» вирус билан бонг урмоқда. Дунёни титратиб, забтига олган коронавирус мавзуси ҳамон «мода»да.

Хитойлик мутахассислар вирус одамдан одамга ҳаво орқали ўтишини тасдиқлашди. Беморларга хизмат кўсатётган тиббиёт ходимларининг мазкур вирус билан хасталанганлиги ҳам унинг юқумли эканлигини исботлади.

Айни пайтда вирус билан хасталанган беморлар сони кун сайин ошмоқда. Бугунги кунга келиб у 200 та мамлакатда тарқалди. Дунё бўйича касалланганлар сони эса 417 минг нафардан ошди, 18605 ўлим ҳолати қайд этилди. Айниқса, Италия давлатида ўлим ҳолати бўйича юқори кўрсаткич қайд этилмоқда: 6820 нафардан зиёд инсон «қотил вирус» қурбони бўлди. 108 мингдан зиёд бемор тузалди. Эпидемия кенг тарқалганлиги сабабли Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти уни **пандемия (юқумли касалликнинг бир мамлакат, бир неча мамлакат, қитъа ёки континентда тарқалиши)** деб эълон қилди. Афсуски, бу юқумли касаллик мамлакатимизни ҳам четлаб ўтмади.

Вазият тўғри баҳоланди

Вазият олдиндан тўғри баҳоланиб, Президентимиз топшириғига кўра, махсус комиссия тузилди. Ўзбекистон Республикаси Бош вазири томонидан ўтказилган матбуот анжуманида вирусга қарши мамлакатимизда амалга оширилган ишлар, жорий ҳолат, вирусга чалинган фуқаро ва карантинга олинган шахслар ҳамда аниқ режалар айtilди. Жумладан, барча таълим муассасаларида таътил эълон қилинди. Талабалар марказлашган ҳолда уйларида жўнатилди. Ҳар бир ҳудудда ҳокимликлар раҳбарлигида махсус штаблар ташкил этилган. Жаҳоннинг барча мамлакатлари билан авиа ва автомобиль қатновлари, оммавий тадбирлар, шунингдек, пойтахтимизда жамоат транспорти вақтинча тўхтатилди. Кўплаб корхона ва ташкилотларда ходимлар учун махсус автобуслар ташкил этилди. Эпидемиологик вазият бўйича ҳар соатлик ва кунлик маълумот таҳлил қилиниб, тезкор чоралар кўриломоқда. Тиббиёт муассасалари фавқулодда иш режимида ўтказилди. Сиҳатгоҳ ва оромгоҳлар карантин муассасалари сифатида мослаштирилди. Тиббиёт масканлари дори-дармон, ҳимоя ва диагностика воситалари билан етарли даражада таъминланди. Бунинг учун бюджетдан зарур маблағлар ажратилди.

Давлатимиз раҳбарининг ғамхўрликлари туфайли чет элдаги фуқароларимизни чартер рейслар орқали мамлакатимизга олиб келиш юзасидан қатор ишлар амалга оширилмоқда.

Хусусан, коронавирус пандемияси аниқланган ва тарқалган ҳудудлардан бугунги кунга келиб юзлаб юртдошлар

римиз махсус чартер рейслар орқали мамлакатимизга барча санитария-эпидемиология талабларига қатъий риоя қилинган ҳолда олиб келинди. Улар республика ҳудудларида ташкил этилган тўлиқ карантин талаблари асосида жиҳозланган махсус муассасаларга жойлаштирилди.

Ишонч ва самарали чоралар

Коронавируснинг олдини олиш борасида Президентимиз Шавкат Мирзиёев раҳнамолигида кўрилатган чора-тадбирлар халқимизга куч ва ишонч бермоқда. Давлатимиз раҳбари раислигида коронавирус пандемиясининг аҳоли турмуш даражаси ва иқтисодиёт тармоқларига салбий таъсирини юмшатиш масалаларига бағишланган видеоселектор йиғилишида алоҳида топшириқлар берилди.

Йиғилишда давлатимиз раҳбари бугунги шароитда саноат корхоналари,

Ҳукуматимиз томонидан олиб борилаётган саъй-ҳаракатларни тўғри тушунмаган айрим ҳамюртларимиз ваҳимага берилиб, истеъмом маҳсулотларини ғамлашга тушишгани, озик-овқат етишмовчилиги ҳақидаги кўркув пайдо қилгани ачинарли ҳолдир.

Аҳоли ўртасида ваҳима ва саросимага йўл қўймаслик энг устувор йўналишлардан биридир. Шу боис, биз қатъий интизомга риоя қилиб, ўзгаларнинг хатоларидан, тарихда ваҳима сабаб келиб чиққан йўқотишлардан керакли хулоса чиқаришимиз зарур. Зотан, халқимизда «Душмандан кўрқма, ваҳимадан кўрқ» деган мақол бежиз айтилмаган.

«Меҳр-оқибат бор бўлсин!»

Юртимиз аҳли учун синовли давр бошланган мана шу дамларда «Ётиб қолгунча отиб қол» дегувчи «тадбиркорлар» ҳам орамизда йўқ эмас. Энг

тадбиркорлар, экспортёрлардан аниқ ва самарали чоралар кутаётганлигини, шу боис иқтисодиётда ҳисоб-китоб қилинаётган йўқотишлар ўрнини қоплаш учун захира яратиш ва макро-иқтисодий барқарорликни таъминлаш ҳукуматнинг асосий вазифаси бўлиши зарур эканини таъкидлади.

Шунингдек, ишларни самарали ташкил этиш мақсадида Президентимиз «Коронавирус пандемияси ва глобал инкироз ҳолатларининг иқтисодиёт тармоқларига салбий таъсирини юмшатиш бўйича биринчи навбатдаги чора-тадбирлар тўғрисида»ги фармонга имзо чекди.

Фармонга биноан, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузурида юридик шахс ташкил этмаган ҳолда, 10 триллион сўм миқдоридаги Инкирозга қарши курашиш жамғармаси ташкил этилади. Молия вазирлиги учун биринчи топшириқ, мана шу 10 триллион сўм жамғарма ресурсларини тезда шакллантириш белгиланди.

Ваҳимага ҳожат йўқ

Тиб илмининг султони Ибн Сино «Ваҳиманинг ўзи ярим касалликдир. Хотиржамлик ярим соғлиқдир. Сабр эса шифонинг бошланишидир» деган эди.

Қатъий тартиб ва жавобгарлик

Ҳукумат жамоатчиликни коронавирუს бўйича асосий маълумот тарқатганларга қатъий чора кўрилиши ҳақида огоҳлантирди. Миллий қонунчилигимизда ваҳима тарқатганлик учун жиноий жавобгарлик мавжудлиги ана шундай ҳаракатларни ўйлаб ёки ўйламай содир қилганларни яна бир бор ҳушёрликка чақиришига умид қиламиз.

Хусусан, аҳоли орасида ваҳима чақиришга қаратилган материалларни тайёрлаш ёки уларни тарқатиш мақсадида сақлаш 44 млн. 600 минг сўмдан 89 млн. 200 минг сўмгача миқдорда жарима ёки 3 йилгача ахлоқ тузатиш ишлари ёхуд 1 йилдан 3 йилгача озодликни чеклаш ёки 3 йилгача озодликдан маҳрум этиш билан жазоланади.

Аҳоли орасида ваҳима чиқаришга қаратилган маълумот ва материалларни ҳар қандай шаклда тарқатиш 66 млн. 900 минг сўмдан 89 млн. 200 минг сўмгача миқдорда жарима ёки 3 йилдан 5 йилгача озодликни чеклаш ёхуд 3 йилдан 5 йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланади.

Шунингдек, 25 мартдан бошлаб жамоат жойларида шахсий ҳимоя воситалари (ниқоб)сиз бўлган шахсларга базавий ҳисоблаш миқдорининг бир баробари (223 минг сўм) миқдорида, мазкур ҳолат яна қайтариладиган бўлса – базавий ҳисоблаш миқдорининг уч баробари (669 минг сўм) миқдорида жарима қўлланилади.

Ходим ва ишчилар ўз иш жойида шахсий ҳимоя воситалари (ниқоб) да бўлиши талаб этилди, шунингдек, карантин чораларини бузганларга нисбатан қонунчиликда белгиланган тартибда интизомий чоралар қўлланилади.

«Мен сиз учун ишда қолдим, Сиз биз учун уйда қолинг!»

Қийин вазиятда албатта ташаббус, назорат ва барқарорликни қўлга оладиган қатлам бўлиши лозим. Давлат хизматчилари ва тиббиёт ходимлари ана шундай машаққатга доим тайёр туришибди. Зотан, улар ўз хизмат вазифаларига фидойиларча ёндашиш билан бирга, жамиятда бошқаларга намуна кўрсатиб, юксак ахлоқий фазилатларини намойиш этишмоқда.

Юртимиз аҳли учун шундай синовли даврда ўзининг беминнат хизмати билан халқимиз меҳрини қозонаётган касб эгалари зиммасидаги масъулиятни янада ошириб, ҳар куни, керак бўлса, ҳар дақиқада ибрат кўрсатмоқда. Айни вазиятдан келиб чиқиб, коронавирუს инфекциясига чалинган ёки гумон қилинганларга биринчи бўлиб, тиббиёт ходимлари рўбарў келишади. Касбига садоқатли саломатлик посбонлари беморларни тиббий кузатувга олиб, зудлик билан даволаш чораларини кўришмоқда. Мана шундай фидойилик ва қаҳрамонликка дунё халқлари қатори, ватандошларимиз ҳам гувоҳ бўлишмоқда ва эътироф этишмоқда. Шифокорларимиз ва ички ишлар органлари томонидан уюштирилаётган «Мен сиз учун ишда қолдим, сиз мен учун уйда қолинг!» челленжи аҳолининг меҳри ва эътирофига сазовор бўлди. Карантинга олинган беморлар хавфсизлигини таъминлаш, тинчлик ҳамда барқарорликни сақлашда улар бор куч ва ғайратини аямаётди. Юртимизнинг мана шундай фидойилари янада кўпаяверсин!

Бернора САДИКОВА,
полковник.

ЁШЛАР – КЕЛАЖАК БУНЁДКОРИ

ФАҚАТ ОЛҒА!

Машҳур саркарда Суворов «Машқда қийин бўлса, жангда осон бўлади» деган эди. Шунга ўхшаб, амалиётда қийинчиликларга чидалса, хизматда осон кечар экан. Бунга капитан Обид Кунгуров ўз ҳаёти мисолида ишонч ҳосил қилди.

У ИИБ Тошкент олий ҳарбий-техника билим юртида ўқиб юрган кезлари Қоровул қўшинларида амалиёт ўташ жараёнида қийналган кезлари бўлган. Таълим муассасасини битириб, ИИБ Қоровул қўшинларига қарашли 7531-ҳарбий қисмда гуруҳ командири сифатида хизмат фаолиятини бошлаганида бир пайтлар машаққат чекиб орттирган амалий кўникмалари жуда-жуда асқатади. Фориш туманида туғилиб вояга етган интилувчан бу йигитни ордан икки йил ўтиб взвод командири этиб тайинлашди.

У билдирилган ишончни оқлади. 2018 йилда Қуролли Кучлар тизимида ўтказилган «Энг илғор касб мутахассиси» кўрик-танловида «Энг илғор взвод командири» номинациясида ИИБ Қоровул қўшинлари бўйича фахрли биринчи ўринни эгаллади. Тўсиқлар оша ҳаракатланиш, 100 метрга ва 3 километрга югуриш, ўқ отиш, тактик тайёргарлик шартларини ўз ичига олган ушбу кўрик-танлов номинациясида

энг яхши кўрсаткичга эришди. 2019 йилда яна мазкур кўрик-танловда «Энг илғор взвод командири» номинациясида Қоровул қўшинлари тизимида тенгсиз эканлигини исботлади.

Шунингдек, «Хотира ва қадрлаш куни» муносабати билан ўтказилган 10 километрга югуриш эстафетасида иштирок этиб, ғолибликни қўлга киритди.

У етакчилик қилаётган взвод ҳарбий қисмининг энг пешқадам бўлинмаларидан ҳисобланади. Шахсий таркиб жанговар ва хизмат тайёргарлиги бўйича мақтанса арзигулик ютуқларни қўлга киришиб келмоқда. Взводда мустақам ҳарбий интизомга эришилган. Бу, авваламбор, капитан Обид Кунгуровнинг саъй-ҳаракатлари самараси. Қолаверса, қўл остидагилари ўз командиридан ўрнатилган олишга интилишади.

Лавҳамиз қаҳрамони ҳаётида муваффақиятларга эришган, мукофотларни қабул қилиб олаётган лаҳзалари акс этган суратларни асраб-авайлаб сақлайди. «Келажакда фарзандларим оилавий альбомимизни варақлаётимиз, ушбу суратларга кўзи тушганда, мен билан фахрланса, отасига ўхшашга интиласа», деб ният қилади. «Яхши ният – ярим давлат» дейишади. Балки, ушбу мақола газетамизда чоп этилганида, капитан Обид Кунгуровнинг фарзандлари уни ўқиб, ҳозирданок отасига ҳавас қилса ажабмас. Зеро, ҳамиша фақат олға интилувчи ота билан ҳар қанча фахрланса арзийди.

Бобомурод ТОШЕВ,
«Postda» мухбири.

Ёшларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, уларда шу юртга дахлдорлик ҳиссини кучайтириш мақсадида март ойининг бошида Навоий вилоятининг Кармана туманидаги 3-сонли умумтаълим мактабида кенг қамровли профилактика тадбири ташкил этилди. Вилоят ИИБ Ҳуқуқбузарликлар профилактикаси бошқармаси ташаббуси билан ташкил этилган мазкур тадбирда ёш авлод вакиллари фаол иштирок этишди.

ДИЛЛАР ВАТАН
ИШКИДА ЁНСА...

– Бу каби тадбирлар ёшлар ўртасида жиноятчилик ҳамда ҳуқуқбузарликларнинг барвақт олдини олишда муҳим аҳамиятга эга. Бундан ташқари, ҳарбий соҳага қизиққан ўсмирларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашда бундай тарғиботларнинг алоҳида ўрни бор. Биз мазкур йўналишдаги ишларни янада кучайтиришни мақсад қилганмиз. Ишонаманки, бу, албатта, келажакда ўзининг ижобий натижасини бериб, ҳудудларда криминоген вазиятни яхшилашда муҳим омил бўлиб хизмат қилади, – дейди вилоят ИИБ бошлиғи ўринбосари, полковник У. Адизов.

Айни шундай кенг қамровли тарғибот тадбири Навоий шаҳридаги 11-сонли умумтаълим мактабида ҳам бўлиб ўтди. Тадбир давомида ўқувчи ёшларга вилоят ИИБ Тезкор вазифаларни бажарувчи сафарбарлик отряди махсус гуруҳи, кинология хизмати ходимлари томонидан қизиқарли кўргазмалар чиқишлар намойиш қилинди.

– Бугунги тадбир таъсирида ёшларимизнинг ҳарбий соҳага қизиқишлари янада ортди. Айниқса, ҳарбий қурол-аслаҳалар ҳамда техникалар намойиши ўқувчиларда катта таассурот қолдирди. Биз нафақат шаҳар ҳудудида, балки вилоятнинг олис қишлоқларида ҳам бундай тарғибот тадбирларини ўтказишни режалаштирганмиз, – дейди вилоят ИИБ ҳарбий сафарбарлик бўлими бошлиғи, капитан Ш. Ражабов.

Шунингдек, тадбир давомида кинология хизмати ходимлари томонидан хизмат итлари ёрдамида гиёҳвандлик воситалари ва портловчи моддаларни аниқлаш, шартли жиноятчини қўлга олиш бўйича кўргазмалар чиқишлар ҳам намойиш этилди.

Ҳа, бундай тадбирлар ёш кўнгилларда ватанпарварлик туйғуларини кучайтириши шубҳасиз. Диллар Ватан ишқи билан ёнса, кишини эзгу ишларга қорлайверади.

Ўктам УСМОНОВ,
Навоий вилояти ИИБ Ахборот хизмати бошлиғи, лейтенант.

КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ БИРГА КУРАШАМИЗ

ИККИ «ШОВВОЗ» – ИККИ ЖИНОЯТ

Ҳаёт доим бир текисда давом этмайди. Унинг сўқмоқларида адашган киши борки, қайта ўзини ўнглаши қийин кечади. Баъзан осонини афзал билиб, эгри йўлдан юраркан, буни ҳеч ким билмайди, деб ўйлайди. Таассуфки, бу тоифадаги инсонлар ҳар қанча пинҳона ҳаракат қилмасин, барибир кирдикорлари фош этилишини, кўза кунда синишини анча кеч англаб етади.

Касби тумани «Хўжахайрон» маҳалла фуқаролар йиғинида яшовчи С. Х. тадбиркорликнинг ноқонуний йўлини танлади. У сомонхонасига қўлбола жувоз ўрнатди. Пахта чигитини қайта ишлаб, ёғ, чиқитидан кунжара ишлаб чиқарди.

Бу ҳолатдан ҳуқуқ-тартибот идоралари хабар топгач, С. Х.га нисбатан терговга қадар текширув ҳаракатлари олиб боришга киришилади.

Вазият бу даражада жиддийлашиб кетишини ҳаёлига ҳам келтирмаган С. Х. яна ўзи тўғри деб билган ишни

қилишга жазм этди. Туман ИИБ ҳузуридаги тергов бўлими бошлиғи, майор Алишер Мухаммадиевнинг саволларига жавоб қайтараркан, гап орасида агар жиноят ишини «босди-босди» қилиб берса, рози қилишини қистириб ўтди. Бу борада майор ўйлаб кўриш кераклигини, кейинги гал келганда жавобини айтишини билдирди...

«Келишув»га кўра, жорий йилнинг 3 февраль куни соат тахминан 21:30 ларда Ички ишлар бўлимига келган С. Х. майор А. Мухаммадиевга 7 миллион 500 минг сўм

ва 200 АҚШ доллари миқдоридаги пулни пора тариқасида берган вақтда туман прокуратураси ҳамда ИИБ Ўз хавфсизлиги бошқармаси Қашқадарё вилояти бўйича бўлими тезкор вакиллари томонидан қўлга олинди.

Бундан олти йил муқаддам ноқонуний хатти-ҳаракати учун фуқаро Н. С. суд ҳукмига кўра тегишли жазога тортилганди. У бундан ўзига тегишли хулоса чиқариб,

ҳалол меҳнат эвазига рўзғор тебратиш ўрнига, уззукун бекорчиликка одатланди. Бандликка кўмаклашиш бўлими томонидан бир неча марта иш таклиф этилганига қарамасдан, фойдали меҳнат билан шуғулланишга бўйни ёр бермади. Натижада туман ИИБ 7-сонли ички ишлар бўлимида ҳуқуқбузарликлар профилактика инспектори, лейтенант Холбек Қаршиев томонидан унга нисбатан маъмурий назорат ўрнатиш мақсадида туман судига тақдимнома киритиш учун ҳужжатлар жамланди.

Ҳолатдан хабар топган Н. С. профилактика инспекторига учрашиб, ишни ен-

гиллатиш, ҳужжатларни судга тақдим этмаслиги учун пора таклиф қилди. Лейтенант Холбек Қаршиев ўйлаб кўришини айтди ва қасамёдида содиқ қолиб бу ҳақда вилоят ИИБ бошлиғи номига билдирги ёзди.

Жорий йилнинг 6 февраль куни Н. С. Алишер Навоий номли маҳалла фуқаролар йиғини маъмурий биносида жойлашган 388-сонли таянч пунктига келиб, лейтенант Х. Қаршиевга 100 АҚШ долларини пора тариқасида бераётганида қўлга олинди.

Начора, билмай босдим тиконни, тортадурман жабрини, деганларидек, ҳар иккала ҳолатда ҳам айбига айб қўшилган «шоввозлар» эндиликда бир эмас, икки жиноят учун жавоб бериши тайин.

Содиқ РАҲИМОВ,
«Postda» мухбири.
Қашқадарё вилояти.

ГАЛАБАНИНГ 75 ЙИЛЛИГИГА

ШОГИРДЛАРИ АРДОҒИДА

Ички ишлар органларида узоқ йиллар хизмат қилиб, аини дамда кексалик гаштини сураётган фахрийлар ҳар қанча эҳтиромга лойиқ. Улар куч-қуввати, билим ва тажрибасини юрт тинчлиги ҳамда фаровонлиги йўлида сарф этишган.

Фарғона шаҳрида истиқомат қилувчи, ички ишлар органлари фахрийси, истеъфодаги майор Мягзура Сейфуллина аини кунда 96 ёшни қаршиламоқда. Онахон умрининг асосий қисмини эл-юрт осойишталигини асрашдек савобли юмушга бахшида этган. У оддий ходим сифатида иш бошлаб, турли лавозимларда самарали хизмат қилган ва минглаб шогирдларни етиштирган.

Онасига ҳавас қилиб, ички ишлар органларига кирган Рашида Муҳаммаджонова ҳам кўп йил эл-юртга наф келтирди. У Фарғона вилояти ИИБ ахборот марказида турли лавозимларда самарали хизмат қилиб, марказ бошлиғи даражасига кўтарилди, полковник унвони билан нафақага чиқди.

– Онам биринчи устозимдир, – дейди истеъфодаги полковник Рашида Муҳаммаджонова. – У кишига ҳавас қилиб шу соҳани танлаганман. Хизмат фаолиятим давомида ҳам онамнинг маслаҳат ва ўғитларига доим қулоқ тутиб, кам бўлмадим. Шу боис унга ҳам она, ҳам устоз сифатида меҳр қўйганман ва ҳамон ардоқлаб келаман.

Истеъфодаги майор Мягзура Сейфуллина юз билан юзлашаётган бўлса-да, ҳамон тетик ва бардам. Шогирдлари ардоғида, фарзанд ва набиралари бағрида кексалик гаштини суриб, юртимиздаги тинчлик-омонликнинг барадавом бўлишини сўраб дуо қилади.

Ўз мухбиримиз.

ФАХРИЙИМИЗ МАҲАЛЛА ФАОЛИ

АЛЬБОМДА
МУҲРЛАНГАН СУРАТЛАР

Баҳорнинг илиқ кuni. Ҳовлидаги курсида ўтирган ички ишлар органлари фахрийси, истеъфодаги подполковник Жонузоқ Турдимуродов фотоальбом варақлаётир. Мана бу оқ-қора суратда онаси, икки опаси ва икки акаси жилмайиб туришибди. Ўртада турган ўзи эса нима учундир жиддий.

Суратга тикилар экан, бобонинг кўз ўнгиди болалиги гавдаланди. Иккинчи жаҳон уруши ва урушдан кейинги йиллардаги кўргиликларни отасидан эрта етим қолган Жонузоқ ҳеч қачон унутолмайди. Очлик туфайли ҳаётдан кўз юмган икки синглиси хотирасидан ўчиши мумкинми? Беш боласига борлигини бағишлаган муштипар волидаси-чи?..

Бу фотосурат эса 1960 йилда олинган. Бироз хира тортган қоғозда ички ишлар органлари тизимидаги Қоровул Қўшинларида ҳарбий хизматни ўтаётган Жонузоқ Турдимуродов ва унинг икки сафдоши акс этган. Айтганча, ҳарбий хизмат унинг ҳаётида улкан бурилиш ясади. Аини шу йиллари қалбида қонун ҳимоячиси бўлиш орзуси уйғонган.

Хизматдан қайтгач, Жиззах шаҳар ички ишлар бўлимига ишга кирди. 1964–1966 йилларда Марказий Осиёда ягона бўлган ИИБ ўрта махсус милиция мактабида таълим олди. Ўқишдан қайтгач, Жиззах шаҳар ИИБ давлат мулкани талон-торож этишга қарши курашиш бўлимига раҳбарлик қила бошлади.

Соҳага 30 йиллик умрини бағишлаган Жонузоқ Турдимуро

родов 1993 йили подполковник унвони билан пенсияга чиқди. Аммо бекор ўтира олмади, 3 йил вилоят солиқ бошқармасида махсус назорат бўлимига раҳбарлик қилди. Кейин яна ички ишлар органлари тизимига қайтди. Аниқроғи, вилоят ИИБ фахрийлар кенгашига раислик қилди. Бу даврда бошқарма қошида музей ташкил этилишига бош-қош бўлди, уйда ҳам 500 га яқин турли тарихий ашёлар, ҳужжатлар ва фотосуратлар жамланган музейни юзага келтирган.

Ўйлаб кўрса, ёши саксонни қораласа ҳам, тиниб-тинчимабди. Жумладан, Жиззах шаҳрида фуқаролар йиғинларининг «Фидойилар гуруҳи»га узоқ йиллар раҳбарлик қилди. Аини вақтда эса ўзи туғилиб ўсган Шароф

Рашидов туманидаги «Қангли» маҳалла фуқаролар йиғини фаоли.

Жонузоқ Турдимуродов яна шунга қувонадики, унинг меҳнати ҳамиша қадр топди. У 9 та медаль ва 9 та кўкрак нишони билан тақдирланган. 2017 йилда эса Президентимиз қарори асосида унга II даражали «Меҳнат фахрийси» кўкрак нишони топширилди.

Отахон турмуш ўртоғи Фотима момо билан бирга 5 нафар фарзандни улғайтирди. 17 набираси, 9 чевараси бор. Фарзандларининг барчаси олий маълумотли, иқтисодиётнинг турли жабҳаларида фаолият кўрсатишяпти. Ўғли Мансур Турдимуродов эса ота изидан борди, дастлаб ҳуқуқбузарликлар профилактикаси, сўнгра жиноят қидирув соҳасида ишлади. Истеъфодаги майор Мансур Турдимуродов ҳозирда вилоятнинг Янгиобод туманида адлия бўлимига раҳбарлик қилаётир.

Жонузоқ Турдимуродов ёшликдаги одатларини қўймаган: кўп китоб ўқийди, 1,5 минг адабиётга эга кутубхонаси бор. Шунингдек, дутор чалиб, қўшиқ хиргойи қилади. Фақат илгаригидек ўланлар айтмайди, мумтоз қўшиқларга меҳр қўйган.

Уйдаги музейига келиб турадиган мактаб ўқувчиларига тарихдан сўзлаб беришни ёқтиради. Ора-сира эски фотоальбомини варақлаб туради. Бугун ҳам фотосуратларни томоша қилганича ўтмишни ёдга олди.

Алижон АБДУСАТТОРОВ,
«Postda» мухбири.

Жиззах вилояти.

Суратда: Жонузоқ Турдимуродов турмуш ўртоғи Фотима Турдимуродова билан.

Р.С. Давлатимиз раҳбарининг фармонида мувофиқ, маҳалла институтининг жамиятимиз ижтимоий-маънавий ҳаётида тутган ўрнини ҳисобга олиб ҳамда соҳа ходимларини қўллаб-қувватлаш мақсадида 22 март «Маҳалла тизими ходимлари кuni» деб эълон қилинди.

Бугунги кунда профилактика инспекторлари маҳалла раисининг ҳуқуқ-тартибот масалалари бўйича ўринбосари сифатида «Обод ва хавфсиз маҳалла» тамойилига асосланган янги тизимни йўлга қўйиш, маҳаллаларда ҳуқуқбузарликларнинг барвақт олдини олиш борасида ҳамкорликда иш олиб боришмоқда.

Фурсатдан фойдаланиб, мазкур тизимда фаолият олиб бораётган барча фидойиларни ушбу сана билан муборакбод этамиз.

ХОТИРА – АБАДИЙ,
ЖАСОРАТ – МАНГУ

У оилада кенжа эди. Шунгами, ҳамиша, ҳаммага суюмли бўлди. Дам дадасининг елкасида, дам онасининг қўйнида болалик – пошшолик завқини сурди. Оилада қанчалик ардоқланган бўлса, шу қадар масъулиятни ҳис қилиб улғайди. Сўнг Фарғона ҳарбий техника йўналишидаги академик лицейда ўқишни танлади. Ота-онаси унинг орзулари рўёби учун дуо қилишди. Болалигидан бошқаларга ёрдам қўлини чўзувчи, кўпнинг оғирига елка тутувчи бўлгани учун «Эл хизматини танладим», деган қарори кўпчиликка янгилик бўлмаган эди. Хуллас, 2015 йилда лицейни тамомлаб, Қуролли Кучлар сафида йигитлик бурчини ўташга отланди.

ҚАЛБЛАРДА
ҚЎЙИЛГАН МЕҲР
ҲАЙКАЛИ

Армия уни янада тоблади, аҳдини қатъийлаштириб, оиласи бағрига ҳақиқий ўғлон бўлиб қайтди. Авваллари акаси ва дадаси сингари автомашиналар устаси бўлишни тасаввур этарди, аммо хизматдан сўнг ягона мақсади – Ватан ҳимоячиси бўлиш эканлигини англаб етди. Қаҳрамонимиз 2019 йилда Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардиаси Наманган вилояти Қўриқлаш бошқармаси 4-алоҳида отрядига сафдор-ходим лавозимида тайинланди.

Юқоридаги таърифлар ҳам айнан норғул, Ватанига, юртдошларига хизмат қилишга қасамёд қилган Абдулҳоди Абдулвоҳидов ҳақида эди. Минг афсуски, у ҳақда энди фақатгина ўтган замонда ёзмоққа тўғри келади. Чунки бугун у орамизда йўқ.

Шу йилнинг 10 февраль кuni. Соат 10.00 лар чамаси, Наманган вилояти Уйчи тумани ҳудудидан оқиб ўтувчи Норин дарёси атрофи...

Доимгидек хизмат олиб бораётган Абдулҳоди дарёда чўкаётган аёлни кўриб қолади. Иккиланиб ўтирмасдан ўзини сувга отган йигит кучли оқим домидан аёлни кутқариб, қирғоққа олиб чиқиб, шеригига топширади-ю, совуқ ҳарорат туфайли томирлари тортишиб шиддатли оқимга дош бера олмай чўкиб кетади.

Аёлга биринчи ёрдам кўрсатилиб, зудлик билан шифохонага етказилган. Маълум бўлишича, 1994 йили Наманган туманида туғилган, руҳий касалликлар диспансерида турувчи Н.О. жонига қасд қилиш мақсадида ўзини дарёга ташлаган экан...

Бугун Абдулҳоди орамизда йўқ. Аммо унинг жасорати асло унутилмайди. Хотира эса Ватан ва халқ манфаати йўлида сидқидилдан хизмат қилиб, жон фидо этган, ўзидан яхши ном қолдирган Абдулҳодига қалбларда қўйилган Меҳр ҳайкалидир.

Дилдора РАҲМОНОВА,
журналист.

УЧИНЧИ СЕКТОРДА

ДУНЁДА ЯХШИЛАР КЎП

Ташхисни эшитган Шахлонинг юраги уришдан тўхташига бир баҳя қолди. Нохуш хабар унинг ота-онасини ҳам эсанкиратиб қўйди. Чунки қизининг юрагини имкон қадар тезроқ операция қилиш керак, бунинг учун каттагина маблағ зарур эди.

...Ҳаммаси ўтган йили баҳорда Шахлонинг гриппга чалинишидан бошланди. Дастлаб касаллик белгиларига эътибор бермади. Аммо кўп ўтмай, юзи, оёқларида шиш кузатилди, нафас олиши оғирлашди. Оғриқлар уни шифохонага боришга мажбур қилди.

Аввал туман, кейин вилоят, сўнгра пойтахтдаги тиббиёт муассасаларига мурожаат этишди. Шифокорлар иложи борица тезроқ операция қилиш зарурлигини билди-

ришди. Қисқаси, вақт қизнинг саломатлиги зарарига ишлай бошлади.

Чорасиз ота-она кўмак илинжида турли идоралар эшикларини қокди. Ижтимоий тармоқ орқали ёрдам ҳам сўрашди. Бироқ даволаниш учун керакли маблағ йиғилмади. Нажот эшиги вилоят Ички ишлар бошқармаси бошлиғи ҳудудда ўтказган сайёр қабулда очилди.

Шундай қилиб, Дўстлик тумани «Саритепа» қишлоқ фуқаролар йиғинида яшовчи

Инобат Фармонова вилоят Ички ишлар бошқармаси бошлиғи, генерал-майор Файрат Қодировнинг кўмаги билан вилоят Соғлиқни сақлаш бошқармаси масъулари Шахло Фармоновани пойтахтимиздаги академик Воҳидов номидаги республика ихтисослашган хирургия марказига олиб боришди. Бир неча кунлик текширув ва тайёргарликлардан сўнг, 9 январь куни Шахлонинг юраги операция қилинди.

— Очиғи, жуда кўп одамлардан, ташкилотлардан қизим учун ёрдам сўрадик, — дейди Инобат Фармонова. — Тушқунлик, умидсизлик ҳам бўлди. Вақтни ўтказиб қўйсак, оқибати нима бўлади, дея қўрқардим. Сайёр қабулдан кўп ўтмай, қизимни операция қилишди. Ҳаммаси муваффақиятли ўтди. Президентимиз ташаббуси билан Шахло билан бир вақтда республикаимизнинг барча ҳудудларидан 500 дан ошиқ турли хил касалликларга чалинган, даволанишга имкони йўқ беморлар бепул операция қилиниб, даволанди. Харажатлар давлат ҳисобидан қоплаб берилди. Ҳозир қизим бағримда. Мен шундай савоб ишнинг бо-

шида турган Президентимиз ва шифокорларга ўз миннатдорчилигимни айтаман. Кимдир ёрдам қилди, кимдир йўл-йўриқ кўрсатди, яна кимдир илиқ сўзлари билан ёмон кунимда суянч бўлди, дунёда яхшилар кўпаяверсин.

Ҳақиқатан ҳам, яхшиларнинг кўмаги бўлмаганида, қизнинг юраги яна бир маромда ура бошламаган, қалби яна умидлар билан тўлиб-тошмаган бўларди.

— Шахло Фармонова тадбиркорликка қизиқади, биз унга 3-сектор масъуллари билан бирга кредит олиши-

да, тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйишида ёрдам берамиз, — дейди Дўстлик тумани маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш бўлими бошлиғи Гулбаҳор Холмуродова. — Қолаверса, у тўлиқ тўзалиб кетгунча тиббий ёрдам кўрсатилиши ва ижтимоий ғимояланишини назоратга оламиз.

Насиб этса, Шахлонинг яна бир нияти амалга ошади. Бунга ишончимиз комил. Зеро, дунёда яхши инсонлар кўп.

Алижон АБДУСАТТОРОВ,
«Postda» мухбири.
Жиззах вилояти.

ТАДБИР

ЎҚУВЧИ ЁШЛАР ҲУЗУРИДА

Март ойининг бошларида Хоразм вилояти ИИБ Хавфсиз туризмни таъминлаш бошқармаси томонидан Хива шаҳридаги Президент мактаби ва Огаҳий номидаги ижод мактабида таҳсил олаётган ўқувчи ёшлар билан учрашувлар ташкил қилинди. Тадбирда бугунги кунда барча соҳалар қатори туризмни ривожлантириш бўйича самарали ишлар амалга оширилаётгани юзасидан батафсил маълумот беришди.

Вилоятга ташриф буюраётган туристларнинг хавфсизлигини таъминлаш соҳасида хизмат қилаётган ёш ходимларнинг муайян ҳиссаси борлиги алоҳида таъкидланди.

Шунингдек, ўқувчиларга рус ва инглиз тилларида тайёрланган ички ишлар органларининг хавфсиз туризмни таъминлаш бўлинмалари фаолияти ҳамда уларнинг алоқа маълумотлари акс эттирилган буклет ва қўлланмалар тарқатилиб, юрти-

мизда туристлар хавфсизлигини таъминлашда амалга оширилаётган ишлар бўйича тайёрланган видеоларлар намоиш этилди. Вилоят ИИБ Хавфсиз туризмни таъминлаш бошқармаси ходимлари, лейтенант Бобур Ҳабибуллаев ва Зулфия номидаги давлат мукофоти совриндори, сафдор Сабоҳат Султоновалар томонидан тақдим этилган инглиз тилида «Маҳорат дарси» ўқувчи ёшларда катта қизиқиш уйғотди.

Очиқ ва самимий мулоқот тарзида ўтган учрашувлар якунида ўқувчиларга жаҳон ва ўзбек адабиёти намояндаларининг бадий асарлари совға қилинди.

Худойберган ЖАББОРОВ,
«Postda» мухбири.
Хоразм вилояти.

Суратларда: ўқувчи ёшлар билан ўтказилган учрашувлардан лавҳалар.
Саъдулла АБДУЛЛАЕВ
олган суратлар.

Кун ҳикмати

Одамгарчилиги бор мард киши ўзидан ва ўзиники эканлигига ҳеч ким тортишиб ўтирмайдиган нарсадан бошқасига эғалик қилмайди.

Абу Райхон
Беруний

ИИБ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИДА

■ Ички ишлар органлари ходимлари учун зарур бўлган юксак ватанпарварлик ва маънавий-ахлоқий фазилатларга эга, ақлан ва жисмонан баркамол ёшларни тарбиялаш ИИБ академик лицейларининг асосий вазифаси ҳисобланади. ИИБ Бухоро академик лицейида ҳам бу борада ижобий ишлар амалга оширилмоқда.

ИБРАТ МАКТАБИ

Лицейда директор ўринбосари Алишер Турсуновнинг ўз ўрни бор. У киши узоқ йиллар ички ишлар органларида хизмат қилиб, бой тажриба тўплади. 1996 йилдан хизматни бошлаган А. Турсунов кўп йиллар давомида Бухоро вилояти ИИБ тизимларида раҳбарлик лавозимларида, 2014–2017 йилларда Сурхондарё вилояти ИИБ бошлиғининг ўринбосари сифатида фаолият кўрсатди. Нафақага чиққач, раҳбарият ишонч билдириб, ИИБ Бухоро академик лицейининг маънавий-маърифий ишлар бўйича директор ўринбосарлигига лойиқ кўришди. Бунга ҳам икки йил бўлди. Айни пайтда у бор иқтидорини ўқувчилар учун аямапти.

Тажрибали устоз ўтказилаётган маънавий-маърифий тадбирлар, турли кўрик-танловлар, спорт мусобақаларида доимо бошқош бўлади. Шунинг учун ҳам ўқувчилар орасида республикага танилганлари бисёр. Масалан, Ўзбекистон ҳамда Осиё чемпиони бўлган Нигина Исоеванинг ўтган

йилда эришган ютуқлари барчани бирдек қувонтиради. У Андижон шаҳрида Жисмоний тарбия ва спорт вазирлиги томонидан ташкил этилган спортнинг енгил атлетика тури бўйича 2002–2003 йилларда туғилган ўсмирлар ва қизлар ўртасидаги Ўзбекистон чемпионатида узунликка сакраш бўйича иккинчи, уч ҳатлаб сакрашда биринчи ўринни эгаллади. Шунингдек, Тошкент шаҳрида Г. Арзуманов хотирасига бағишланган II анъанавий халқаро хотира турнирининг уч ҳатлаб сакраш турида фахрли иккинчи ўрин совриндори бўлди.

Лицейда иқтидорли ёшлар кўпчиликини ташкил этади. Хусусан, ўтган йили Қарши шаҳрида спортнинг «Таэквондо ITF» тури бўйича ёшлар, ўсмирлар ва катталар ўртасида ўтказилган Мустақиллик кубогида Миршод Фуломов учинчи ўринни эгаллади. Шунингдек, Россия Федерациясининг Анапа шаҳрида бўлиб ўтган ёшлар, ўсмирлар ва катталар ўртасида

спортнинг кикбоксинг тури бўйича Жаҳон кубоги мусобақаларида Алишер Эшмуродов ҳамда Зарифжон Истамов фаол иштирок этиб, иккаласи ҳам учинчи ўринни қўлга киритишди. Тошкент шаҳрида бўлиб ўтган спортнинг «Ўзбек жанг санъати» тури бўйича ёшлар, ўсмирлар ва катталар ўртасида Ўзбекистон кубогининг шахсий беллашувида эса Севинч Зиёдуллаева ўз вазн тоифасида биринчи ўринни эгаллади.

Бундай ютуқлар ўз-ўзидан бўлмайдиган, албатта. Жамоада яхши муҳит шаклланса, ҳамжиҳатлик, аҳиллик билан иш кўрилса, у ерда ҳамisha зафар қозонилади. ИИБ Бухоро академик лицейида шу боис юқоридаги натижалар қўлга киритилмоқда. Қолаверса, истеъфодаги подполковник Алишер Турсуновдай бой тажрибага эга, фидойи устознинг ибрат мактабидан сабоқ олаётган ёшларимизнинг эртаси порлоқдир.

– Эришган барча ютуқларимда устозларим – полковник Шоназар Тўраев, подполковниклар Фани Муяссаров, Бахтиёр Давлатовларнинг меҳнати катта бўлган, – дейди Алишер ака. – Айни пайтда шогирдим, академик лицей директори, подполковник Ихтиёр Ҳамроев билан хизмат фаолиятимни давом эттиряпман. Биз бўлажак оёйишталик посбонларининг чин ватанпарвар, юртга содиқ ходимлар бўлиб етишишларига эътиборни кучайтиряпмиз.

Алишер аканинг фарзандларидан ҳам кўнгли хотиржам: қизи Моҳинур ўқитувчи, ўғли Шоҳинур эса унинг изидан борди. Айни пайтда вилоят ИИБ ҳузуридаги тергов бошқармасида катта терговчи лавозимида хизмат қиладиган, унвони катта лейтенант.

Ҳа, мустақил юрт ёшларига бор меҳри, иқтидорини бахш этаётган Алишер Турсуновнинг фаолияти барчамизга ибратдир.

Мирзокул АҲАДОВ,
«Postda» мухбири.
Бухоро вилояти.

ҲУҚУҚИЙ
МАСЛАҲАТХОНА

– Ҳар куни қайсидир транспортдан фойдаланамиз, нимадир сотиб олар эканмиз, ўз-ўзидан истеъмолчига айланамиз. Шундай вазиятда биз, яъни истеъмолчилар қандай ҳуқуқларга эга бўламиз?

– Истеъмолчилар қуйидаги ҳуқуқларга эга:

- товар (иш, хизмат ҳақида, шунингдек, ишлаб чиқарувчи (ижрочи, сотувчи) ҳақида тўғри ва тўлиқ маълумот олиш;
- товар (иш, хизмат)ни эркин танлаш ва унинг тегишли даражада сифатли бўлиши;
- товар (иш, хизмат)нинг хавфсиз бўлиши;
- ҳаёти, соғлиғи ва мол-мулки учун хавфли нуқсони бўлган товар (иш, хизмат), шунингдек, ишлаб чиқарувчи (ижрочи, сотувчи)нинг ғайриқонуний ҳаракати (ҳаракатсизлиги) туфайли етказилган моддий зиён, маънавий зарарнинг тўлиқ қопланиши;
- бузилган ҳуқуқлари ёки қонун билан муҳофаза этиладиган манфаатлари ҳимоя қилинишини сўраб судга, бошқа ваколатли давлат органларига мурожаат этиш;
- истеъмолчиларнинг жамоат бирлашмаларини тузиш.

Истеъмолчиларнинг айрим гуруҳлари учун қонун ҳужжатлари билан савдо, маиший хизмат ва хизмат кўрсатишнинг бошқа турлари бўйича имтиёзлар ва афзалликлар белгиланиши мумкин.

– Эшитишимча, жаримани ўз вақтида тўлаганларга чегирма белгиланибди. Шу ҳақда маълумот берсангиз.

– Қонун билан Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекс жарима солиш тўғрисидаги қарорни ижро этишнинг соддалаштирилган тартибини назарда тутувчи модда билан тўлдирилди. Унга кўра, ҳуқуқбузар унга жарима солиш тўғрисидаги қарор топширилган кундан бошлаб 15 кун ичида жарима миқдорининг 70 фоизини ихтиёрий равишда тўлаган тақдирда, у жариманинг қолган қисмини тўлашдан озод қилинади.

Соддалаштирилган тартиб қуйидаги ҳолларда қўлланилмайди:

- маъмурий ҳуқуқбузарлик содир этганлик учун суд томонидан жарима солинганда;
- жарима солиш тўғрисидаги қарор устидан шикоят қилинганда ёки протест билдирилганда;
- худди шундай ҳуқуқбузарлик маъмурий жазо чораси қўлланилганидан кейин 1 йил давомида такрор содир этилганда.

– Судга кимлар мурожаат қилишга ҳақли?

– Муайян низога оид ариза ёки даъво аризаси билан судга қуйидаги 3 хил тоифадаги шахслар мурожаат қилишга ҳақлидир:

- ўзининг ҳуқуқи ёки қонун билан қўриқланадиган манфаатини ҳимоя қилишни сўраб мурожаат қилаётган шахслар ва уларнинг вакиллари, шу жумладан, адвокатлар;
- прокурорлар;
- қонунга мувофиқ бошқа шахсларнинг ҳуқуқлари ва қонун билан қўриқланадиган манфаатларини ҳимоя қилиш учун судга мурожаат этишга ҳақли бўлган давлат бошқаруви органлари ва ташкилотлар.

«Huquqiy axborot» телеграм
канали маълумотларидан
фойдаланилди.

СОҶАМИЗ МАЛИКАЛАРИ

ШИЖОАТЛИ ИНСПЕКТОР

Тошкент вилояти Зангиота тумани ИИБ ХПБ Хотин-қизлар масалалари бўйича инспектори, майор Гулсара Тиллаева узоқ йиллардан буён ички ишлар органларида фаолият кўрсатади. Намунали хизматлари алоҳида эътироф этилиб, «Ички ишлар органларида бениқсон хизматлари учун» кўкрак нишони билан тақдирланган. Унинг бой тажрибаси атрофидаги ҳамкасбларининг ҳавасини келтиради.

– Хотин-қизларнинг жамиятдаги роли ва мавқеини мустаҳкамлаш, ҳуқуқ ҳамда эркинликларини таъминлаш, уларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини ошириш муҳим масала, – дейди Г. Тиллаева. – Оилалар мустаҳкам бўлиши учун ҳудудимизда доимий равишда тарғибот-ташвиқот ишларини олиб борамиз. Оилада низоли ҳолатлар нима сабабдан юзага келади? Профилактик ҳисобда турган вояга етмаганлар билан қандай ишлаш керак? Жазо муддатини ўтаб қайтганларнинг озодликдаги ҳаёти қандай кечяпти? Нималар қилсак жиноятларнинг олдини олишга эришамиз? Бу саволларга жавоб топиш учун ишга жиддий киришганмиз.

Г. Тиллаева билан тумандаги нотинч бир оилада профилактик суҳбат олиб бораётган жараёнда учрашдик.

– Бир-бирини ёқтириб, севишиб турмуш қурган эр-хотин уч нафар фарзандли бўлганда ажрашмоқчи бўлиб туришибди, – дейди Гулсара опа. – Жанжал учинчи шахс – амманинг аралашуви билан юзага келяпти. Унинг мақсади – ота ҳовлига эга бўлиш. Ўз жигаргўшаси – ука уч нафар фарзанди билан кўчада қоладими, оиласи пароканда бўладими, бу аёлни қизиқтираётгани йўқ. Бу каби вази-

ятларга иш жараёнида бот-бот дуч келамиз, иложи борича, оилаларни сақлаб қолишга, болалар тирик етим бўлмаслигига ҳаракат қиламиз.

Майор Гулсара Тиллаеванинг низоли оилада ўтказган суҳбатини кузатар эканмиз, бу ишнинг нақадар нозик ва машаққатли эканига гувоҳ бўлдик. Бир оилани, у ердаги соғлом муҳитни сақлаб қолиш учун бу каби суҳбатларнинг яна қанчаси олдинда, унга яна қанча асаблар ва тоқатлар керак...

– 2017 йилнинг баҳор ойлари эди. Гавҳар исмли аёл содир этган жинояти туфайли жазони ижро этиш муассасасига жўнатилди. Унинг қарамоғидаги уч яшар Анора исмли қизчани Тошкент вилояти Янгийўл туманида жойлашган Вояга етмаганларга ижтимоий-ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш марказига топшириш керак. Болани бағримга босдим-да, «маршрутка»га чиқдим. Хизмат кийимидаман. Хаёлларим остин-устун, боланинг тақдири нима бўлади энди, деб хаёлга чўмаман. Қизчага офтоб тушиб бироз ғингшиди, кейин ухлаб қолди. Шунда кўзим рўпарамда ўтирган йўловчи аёлга тушиб қолди. У шунчалик ўткир нигоҳ билан қарар эдики, кўзлари менга маломат айтаётган-

дек туюлди. Ўзимни ноқулай сеза бошладим. «Менга қаранг, оналик меҳри борми ўзи сизда? Эгнингизга формани яраштириб кийиб олгансиз-у, қизингизнинг аҳволини қаранг! Тоza ва озода, иссиқ кийимлар олиб бермайсизми бунга ҳам! Эсиз фарзанд...», деса бўладими? Шошганимдан «Ишимиз шунақа!» деб юборибман. Мен нима дедим, у қандай тушунди, ғалати ҳолат юзага келди. Ҳалиги йўловчи аёл мен билан бирга бекатда тушиб: «Мана бу пулга болангизга тузукроқ кийим олиб беринг, илтимос», деди. Ўзимни тутиб туrolмадим: «Кечирасиз, биринчидан, менга сизнинг пулингиз керак эмас! Иккинчидан, вазиятни билмай туриб хулоса қилишга шошилманг! Учинчидан, болага давлатимизнинг ўзи керагича ғамхўрлик қилади, – кийинтиради, едириб-ичиради, тарбиялайди, вояга етказди», дедим. Аёл қарахт бўлиб, қотиб қолди. «Нега тушунмайсиз, Анора менинг фарзандим эмас. Унинг онасини ҳозир суд қилишди, энди унинг боқувчиси йўқ... Қизчани Вояга етмаганларга ижтимоий-ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш марказига топшириш учун олиб кетяпман», дедим. Аёл қилмишидан уялиб, астойдил кечирим сўради. Бу каби воқеалар хизмат фаолиятимизда учраб туради.

Дарвоқе, Гулсара Тиллаева турмуш ўртоғи Холхўжа ака билан икки нафар қиз ва бир ўғилни тарбиялаб вояга етказишмоқда. Катта қизини турмушга узатишган, Имронхўжа исмли набира-

нинг сеvimли буваси ва бувижонисига айланишди.

– Аёл қайси ишда, қандай лавозимда ишламасин, у оиланинг бекаси эканини унутмаслиги керак, – дейди қаҳрамонимиз. – Ҳар куни хизматни тугатиб, уйга шошиламан. Дастурхонга бирор лаззатли таом тайёрлашим шарт, чунки мен ҳам онаман, рафиқаман, дейман ўзимга ўзим. Ҳам ишнинг, ҳам оиланинг тизгинини бирдек ушлаш қийин, деган гаплар ҳам бот-бот қулоғимизга чалинади. Йўқ, агар касбингни севсанг, вақтингни тўғри тақсимлай олсанг, ҳаммасига улгуриш мумкин, бу сенинг ўзингга ва маҳоратингга боғлиқ, дея тасалли бераман ўзимга.

Чиндан ҳам шундай. Майор Гулсара Тиллаеванинг сўзларини тинглаб, ИИБ соҳавий хизматларида шундай жонкуяр ходималар борлигидан қалбимиз фахру ифтихорга тўлади.

**Ўз мухбиримиз.
Абу КЕНЖАЕВ олган сурат.**

ИБРАТ

ОДАМЛАР ТАШВИШИДА

Орамизда шундай инсонлар борки, улар бировнинг ташвишини ўзининг муаммоси деб билади. Бошқаларга қувонч улашиб, чигал вазиятларда ҳам кўмаклашишга ҳаракат қилади.

Сергели тумани ИИОФМБ пробацция гуруҳида ҳам ана шундай инсонлардан бири хизмат қилади. Подполковник Улуғбек Ҳожиқулов «Инсонларга нафим тегмаган кунни умрим ҳисобига қўша олмайман», дейди.

Жўрабек Шониезов гиёҳвандлик воситаси билан боғлиқ жиноятга қўл уриб, уч йил муддатга озодликдан маҳрум қилинди. Натижада у билан ижарама-ижара яшаб юрган турмуш ўртоғи ва икки нафар вояга етмаган фарзанди кўчада қолади. Нима қилишини билмаган аёл болаларини олиб ота уйига равона бўлади. Шу тариқа ёш оила ажрашиб кетади. Катталарнинг хатоси туфайли жажжи қизалоқлар

ота меҳрига зор бўлиб улғай бошлайди.

Орадан маълум вақт ўтиб, давлатимизнинг инсонпарварлиги сабабли Ж. Шониезовнинг ўталмай қолган жазоси ахлоқ тузатиш ишлари жазоси билан алмаштирилади. У озодликка чиққач, Сергели тумани ИИОФМБ пробацция гуруҳи ҳисобига олинади. Жўрабек билан суҳбат олиб борган пробацция гуруҳининг муҳим топшириқлар бўйича инспектори, подпол-

ковник У. Ҳожиқулов унинг муаммоларини ҳал қилиш чораларини излай бошлади. Биринчи галда Жўрабекнинг бандлигини таъминлаш лозим эди. Шунинг учун туман ҳудудидаги қурилиш ишлари билан шуғулланадиган «Contact inform group» масъулияти чекланган жамиятга мурожаат қилади. Шу тариқа биринчи муаммо ўз ечимини топади.

Тиниб-тинчимаган Улуғбек Ҳожиқулов, энди назорат остидаги Ж. Шониезовнинг оиласини тиклаш ҳаракатига тушади. Аввалига Жўрабекнинг онаси яшайдиган хонадонга бориб, ўғил ва она ўртасидаги уй-жойдан фойдаланишда юзага келган муаммоларга ечим излайди. Бундан ҳеч қандай натижа бўлмагач, Ж. Шониезовни уй-жой билан таъминлаш зарурлиги бўйича туман ҳокимлигига мурожаат қилади. Бу муаммо ҳам тегишли тартибда ҳал қилинади. С. Калмамовага собиқ турмуш ўртоғи ишга жойлашганлиги, уларнинг яна бирга яшашлари учун кўп қаватли уйларнинг биридан хона ажратилганлиги катта қувонч бағишлайди.

Иккиси ўртасидаги муносабатларни қайта қонунийлаштириш, оиласини тиклаш юзасидан туман ФХДЁ бўлимига мурожаат этади. Подполковник Улуғбек Ҳожиқулов С. Калмамовага янги фуқаролик паспортини расмийлаштиришда амалий ёрдам беради. Ва ниҳоят, икки ёшнинг никоҳи қайта тикланишига эришилади. Ўз касбининг фидойиси бўлган подполковник Улуғбек Ҳожиқуловнинг саъй-ҳаракатлари туфайли ҳозирги кунда ушбу оила тинч-тотув яшаб келмоқда.

Д. Суровцева қилмишининг оқибатини ўйламай жиноят кўчасига кириб қолади. У содир этган босқинчилик жинояти учун олти ярим йил муддатга озодликдан маҳрум қилинади. Аёлга инсонпарварлик ёрдами кўрсатилиб, жазо муддатини оиласи бағрида ўташи учун имконият берилади. Аммо у суд томонидан оналик ҳуқуқидан маҳрум этилиб, вояга етмаган фарзанди Меҳрибонлик уйига топширилган эди.

Пробацция ҳисобига олинганидан кейин подполковник У. Ҳожиқулов Дерянинг барча муаммоларини ўрганади. Энг

аввало, уни ишга жойлаштириди. Янги фуқаролик паспортини расмийлаштиришда ҳам ёрдамини аямади. Туман ҳокимлигининг кўмаги билан Деря Суровцевага янги қурилган кўп қаватли уйлардан шинам хонадон ажратилишига бош-қош бўлди. Дерянинг меҳрибонлик уйида тарбияланаётган фарзандининг яна онаизор бағрига қайтарилишида ҳам У. Ҳожиқуловнинг хизмати беқиёсдир.

– Инсон ҳеч қачон жиноятчи бўлиб туғилмайди, унинг бу йўлга кириб қолишига тарбия топган муҳити сабаби бўлади, – дейди подполковник Улуғбек Ҳожиқулов. – Пробацция хизматида фаолият юритаётган илк кунимдан эътиборан назоратга олинган шахслар билан суҳбатлашиб, уларнинг турмуш тарзи, яшаш шароитини ўрганиш давомида шунга амин бўлдимки, бу тоифадаги инсонларнинг тузалиш йўлига ўтиши ва ижтимоий ҳаётга мослашувида уларга ёрдам кўрсатиш ҳамда муаммоларини ҳал этиш муҳим аҳамият касб этади.

**Бахтиёр РАҲМАТОВ,
ИИБ ЖИЭББ ҳузуридаги
Пробацция хизмати матбуот
котиби, майор.**

МАЪНАВИЯТ ВА МАЪРИФАТ ДАРСИ

ВАФО ВА САДОҚАТ ТИМСОЛИ

Шоир ва ёзувчилар фақат афсонавий муҳаббатларни куйлаб-тасвирлабгина қолмайдилар. Уларнинг ўзлари ҳам севган ёрлари билан оташин муҳаббат оғушида ҳаёт кечирадилар. Балки бундай бахтли ҳодисалар кўп эмасдир. Балки бармоқ билан санарлидир. Агар Ҳамид Олимжон билан Зулфиянинг афсонавор муҳаббати бармоқ билан санарли дostonлардан бўлса, унинг қиммати янада ошган, бинобарин, у нодир ишқий дostonлардан бири бўлади...

1932 йилда Зулфиянинг биринчи шеърлар тўплами — «Ҳаёт варақлари» матбуот юзини кўрди. Бу шеърлар Ҳамид Олимжоннинг ҳам назарига тушди.

«Мен, — деб ёзади Зулфия, — Ҳамид Олимжонни илк дафъа ўша йилда кўрганман. Биз, йигирма чоғли адабиёт ихлосмандлари, семинар машғулотларига йиғилардик. Машғулотларни Ҳамид Олимжон билан Уйғун бошқарарди. Уларнинг ўша пайтдаги фақат ўзига ишонадиган кишидагина бўладиган босиқ, мағрур, кучли қиёфалари мени ҳозиргача ҳайратга солади. Улар ўзларини ниҳоятда эркин тутарди...

...Яшириб ўтирмайман. Ҳамид Олимжон илк кўришувларданок кўзимдан кўнглимга ўтди. Мен жуда ёш ҳиссиётим билан унинг кенг қалби, улкан иқтидорини туйдим».

1934 йил эди. Ҳозирги «Мустақиллик» метро бекати олдидаги майдончада Ҳамид Олимжон Зулфияни учратиш қолади. Ҳамид Олимжон тасодифий учрашувдан мамнун бўлиб, Зулфия билан узоқ суҳбатлашади.

— Шеърингизни ўқидим, — дейди у ошкора меҳр билан. — Яхши. Нималигини айтайми? Шеърда қалбингизнинг сурати бор. Бир парчагина бўлса ҳам. У ўзингизнинг қалбингиз. Худди шундай давом эттириш керак. Риторикасиз, ҳақиқатни ёзиш зарур...

«Ўшанда, — деб ёзади шоира, — мен уйимизга юриб эмас, учиб келдим. Келибқўй йўл бўйи туғилган туйғуларимни қоғозга туширдим. Мен бу шеърни шундай енгил, тўлиб-тошиб ёздимки, юрагимга аллақандай афсонавий бир қудрат кириб олиб, фикрларим, қўлларимга куч бахш этаётгандай эди».

Ўша тасодифий учрашувнинг бундай шоирона талқин этилиши ҳам, Зулфиянинг ўша унутилмас оқшом соатларида «Баҳор кечаси» шеърини ёзиши ҳам бежиз эмас. Ҳамид Олимжон билан Зулфия ўртасидаги дўстлик ва муҳаббат саройининг муҳташам биносига худди ўша куни биринчи ғишт қўйилган эди.

1935 йил улар ҳаётига энг бахтли сана сифатида кириб келди. Шу йилнинг 23 июль куни тақдир икки шоирнинг ҳаёт ришталарини бутун умрга бир-бири билан боғлаб ташлади. Шу даврда Ҳамид Олимжон 26 яшар қирчиллама йигит бўлиб, бешта шеърлар ва ҳикоялар китоби муаллифи, таниқли шоир, тиришқоқ ижодкор, ёш шоирлар учун эса устоз сифатида эл оғзига тушган эди. У Зулфия учун турмуш ўртоғи ва дўстгина эмас, балки унинг ижодий тақдирида мислсиз аҳамиятга молик сиймо ҳам бўлди.

«1935 йилда тўйимиз бўлди, — деб ёзади Зулфия. — Мен яйраб яшардим. Инсон чинакам севиб, севилганда атрофидаги барча қийинчиликлар ушоқ бўлиб кўринади. Тўрт фасл ҳам баҳор бўлиб кўринади. Мен ўша пайтда шундай руҳда эдим».

Бугун Жиззах шаҳрида барпо этилган дилбар шоир, иқтидорли драматург Ҳамид Олимжон ва унинг севимли ёри, шоира Зулфия хиебони, шоир ва шоиранинг мемориал ёдгорлиги ҳамда уларнинг ижодига бағишланган музей энг файзли масканга айланган.

Адабиётимизнинг улкан намояндалари меросини кенг тарғиб қилиш, асарларига жо бўлган эзгу тушунчалар моҳиятини ёш авлодга етказиш учун Ҳамид Олимжон ва Зулфия номидаги ўзбек тили ва адабиёти фанини чуқурлаштириб ўқитишга ихтисослаштирилган мактаб-интернат фаолият кўрсатмоқда.

Хуллас, икки дилбар шахс, икки буюк ижодкор Ҳамид Олимжон ва Зулфияхоним яратган бадий асарларда тараннум этилган ғоялар мазмун-моҳияти билан ҳам, биргаликда кечирган турмуш тарзи билан ҳам вафо ва садоқат рамзи бўлиб қолди. Улар ўз халқининг юрагига, эрк деганнинг тилагига мангу яшапти.

Нодир инсоний фазилатлар соҳиби Ҳамид Олимжон Зулфияга, ҳамма нарасада ўрнатилган бўлди. Зулфия улкан шоирдан фикрлаш, меҳнат қилиш ва шеър ёзишни ҳам, дўстларга меҳрибон, душманга эса шафқатсиз бўлишни ҳам ўрганди, унинг ижод мактабида таълим олди. Ҳамид Олимжон шу маънода Зулфия қалбига уйғун ҳамроҳ ва сезгир маслаҳатчи бўлди.

Барча бахтиёр кишилар бир-бирларига ўхшайдилар. Бахтиёр инсон дилнавоз ошиқ ёки маъшуқага ўз қалбининг биллур туйғуларини нисор этади. Зулфия ҳам, Ҳамид Олимжон ҳам ўша чароғон йилларда қалб кўрини, меҳр-муҳаббат тафтини бир-бирларидан сира фориг тутмадилар.

Ҳамид Олимжон 30-йилларнинг иккинчи ярмида она юртининг оташин куйчисига бежиз айланмаган, олтин водийлару бахмал адирларни бежиз ёниб тасвирламаган, бепоеън Ватанимизнинг жаннатмонанд тасвирини бежиз яратмаган. Уни шундай гўзал шеърят дурдоналарини яратишига илҳом берган ҳам унинг қалбидаги Зулфияга бўлган муҳаббатнинг латиф туйғулари эди.

Наим КАРИМОВ.

Ҳамид Олимжон ва Зулфияхоним ўртасидаги пок севги, оилавий ҳаёт турмуш тарзи вафо ва садоқат намунаси бўлганлиги айтиш ҳақиқатдир. Аслида Ҳамид Олимжоннинг Бахт, Баҳор ва Ёшлик куйчиси бўлиб элга танилишида ҳам, тарихда қолишида ҳам, Юнус, Мисқол парилардек фариштамисол оналари Коми-ла ая ва бувиси сўзлаб берган эртаклар, дostonлар билан бир қаторда ... «ойни уялтирган қош» соҳибаси — Паризоди — Зулфия ҳам сабаб бўлганди. Шоирнинг

лаштирди. Омон ва Хулкардек дилбар фарзандлар ато этди, шеърятга — гўзалликка шайдо илҳақ қалбга жўшқин илҳом берди.

Лекин афсус-надоматлар бўлсинки, бундай фараҳбахш, саодатли онлар нашидаси узоққа чўзилмади. Оташин сатрларнинг илҳомбахш қуёши, ҳомийси айти навқиронлик пайтида пок, маъсум туйғуларни, мунис аҳд-паймонларни ғафлатда, доғда қолдириб, учиб кетди сарлочин.

Эриб кетмагандим севгиндан
Бўлмаслик-чун бахтиндан жудо.
Бирга қолиш учун сен билан
Куяман-у бўлмайман адо,

дея армон қилишдан ўзга чора тополмади етим қолган бахт. Аммо шоиранинг жасорати шундаки, у тақдирнинг бу қадар ёвуз тухфасига нафақат сабру бардош ила кўнқиди, айти пайтда Зулфияхоним Ҳамид Олимжон орзу-армонларини амалга оширди. Ҳар йил баҳорда — ўрик гуллаган чоғларда, қалдирғочлар «вижир-вижир»ларида у билан «учрашиб» турди.

Чиндан ҳам Ҳамид Олимжондек буюк сиймога тақдир тақозоси билан Зулфияхонимдек оқила, донишманд, матонатли шоира аёлнинг умр йўлдоши бўлиши айти муддао эди. Бинобарин, бу фидойи, вафодор аёли шоир руҳи қўллади, унга халқи меҳри мададкор бўлди.

Нуриддин БОБОҚАНДОВ.

Парвардигорнинг ўзи Зулфиянинг тақдирини элнинг ҳассос шоири, муҳташам сўз соҳиби, тақдорланмас истеъдод эгаси Ҳамид Олимжон билан боғлаган эди. Бироқ Ҳамид Олимжон бу оламни эрта тарк этди. Шоира ўттизга ҳам кирмасдан икки фарзанди билан қолиб кетди. Ҳам оила, ҳам ижод, ҳам кундалик ишлар... ҳамма-ҳаммаси унинг аёл бошига тушди. Чин ихлос, ҳақиқий интилиш, ҳаётсеварлик, покиза ахлоқ уни ҳаётнинг барча қийинчиликларини сабот билан енгиб ўтишида қўл келди. Ва буларнинг барчаси шеърларида ўз аксини топди. Умр йўлдоши вафотидан кейин ёзилган мана бу мисралар ҳар қандай дилларни ўртаб юборади:

Сени бирдан жонсиз кўрдим,
Жоним чиқди менинг-да.
Эс-хушимдан ажраб турдим,
Туйғум кетди сенинг-ла.
Кошки эди, мен бошингда
Турган бўлсам ўша дам.
Кирмасмидим мен қонингга,
Бермасмидим жонни ҳам.

Бу чин ошиқнинг сўзлари. Лирик қаҳрамон оташин ишқи билан бахтини асраш истагида ёнади. Мунис аҳдда саодатдан маҳрум бўлиш йўқлигини айтиш билан қалбида катта орзулар яшаётганини ифода этади. Унинг Ҳамид Олимжон хотирасига бағишлаб ёзилган ҳар бир шеъри замирида, аввало, унинг ўлмаганлиги, доим ҳаёлида яшашини айтиш билан бир қаторда, ҳали дийдор борлигига ишонч руҳи бор:

Ҳижронинг қалбимда, созинг қўлимда,
Ҳаётни куйлайман, чекинар алам.
Тунлар тушимдасан, кундуз ёдимда,
Мен ҳаёт эканман, ҳаётсан сен ҳам.

Ғайрат МАЖИД.

«Энг гуллаган ёшлик чоғимда,
Сен очилдинг кўнғил боғимда.
Шунда кўрди кўзим баҳорни,
Шунда қалбим таниди ёрни.
сатрларини эсга олайлик...»

Навқирон ошиқ йигитнинг ишқ чаманзорига илк қадам қўйиши ана шундай бошлади. Ярқираган шеърят «қуёши» ёнида унга парвонамисол милтираган «юлдуз» пайдо бўлди. Қуёш нуридан баҳраманд бўлиб, завқ-шавқ олиб муҳаббат қўшигини куйлайди маҳбуба. Бу қўшиқда муштоқ ошиқ қалб жўр бўлади унга. Таъриф этилганидек:

Икки оташ икки аланга
Икки қалбга туташгани рост.
Бир севгики, жон берар танга
Ҳамид ила Зулфияга хос.

Ҳа...!!! Табиат бу икки мусаффо қалбда туғён урган муҳаббат ришталарини бир-

Шу йил май ойида «Postda» ва «На посту» газеталари ташкил этилганининг 90 йиллиги нишонланади. Севимли нашрларингизда ички ишлар органларининг фаолияти ёритилиши баробарида, жамият ҳаётида учрайдиган долзарб ва оғриқли муаммоларга бағишланган кўплаб мақолалар ҳам чоп этилган. Газеталаримиз учун тарихий ҳисобланган сана олдидан ана шундай мақолаларнинг бугунги кунда ҳам ўз долзарблигини йўқотмаганларидан айримларини эътиборингизга ҳавола этиб борамиз.

ИИБ Бирлашган таҳририяти.

СИЗ НИМА ДЕЙСИЗ?

«ТЎҒРИ БЎЛ, ҚЎШНИМНИНГ БОЛАСИ»

Ҳозирги кунларда тўртта киши йиғилган жойда бозор-ўчар, нарх-наво, топиш-тутиш ҳақида гап кетиши тайин. Биров бозордаги нарх-навонинг кўтарилиб кетаётганидан нолиса, биров бирни ўнга, юзга пуллаганидан қувонади. Бекорга «сотувчи арзон кетди, олувчи қиммат» дейишмайди. Лекин мен айтмоқчи бўлганларим – авлодларимизнинг келажаги ҳақида.

...Сумалак қозони тепасидаги аёлларнинг гап қозони ҳам тинмай қайнайди:

– Фалончихон, ишдан бўшаб олиб-сизми?

– Бе, арзимаган пул учун ишлаб ўтираманми? 12 ёшли ўғлим икки соатда 200 минг топиб келаяпти.

– Вой, қаерда ишляпти шунчалик?

– Магазиндан напитка олиб, бозорга олиб бориб, сотаяпти...

– Ўқиш-чи?

– Ўқиб, шаҳар олармиди? Ҳозир давр ўқиганники эмас, ишбилармонники?

Бу – битта шу онанинг фикри эмас. Ҳозирги кунда бозорларда, кўчаларда, бекатларда – қаерки, «ходовой» деб ҳисобланиши мумкин бўлса, ўша ерда яшиқ-яшиқ яхна ичимликлар, резинка сақичдан тортиб турли-туман, ранг-баранг сигаретларгача сотиб ўтирганлар – она сути оғзидан кетмаган, айна шу пайтда синфдошлари билан ўқитувчисининг маърузасини тинглаб ўтириши лозим бўлган болалар ота-оналарининг фикри десам, янглишмаган бўламан. Мактаб ўқитувчилари билан бир оз ҳамсухбат бўлинг – давоматнинг пастлиги, ўқишга қизиқишнинг сусайиб кетганлиги, айрим ўғил болалар мутлақо пул топиш йўлига кириб кетганликлари ҳақида нолийдилар. Тўғри ҳозир шароит оғир, халқимиз

болажон, ҳар бир оиланинг, бўлмаганда, тўрттадан боласи «ейман-ичаман, кияман», дейди. Битта отанинг, баъзан ота-онанинг тоғгани рўзғорни учма-уч тебратишга аранг етади. Арғамчига қил қувват бўлганидек, болаларнинг қарашгани ҳам ҳарна. Лекин бу қараш иш дарс ҳисобига бўлса-чи?

Кеча Аҳмад Дониш кўчасида бекат ёнида икки яшиқ ичимликни йўл четига қўйиб, ёнида стулда гўё чет эл фильмларидаги корчалонлардек оёғини чалиштирганча оғзида сигарет бурқситиб, ястаниб ётган 12–13 ёшли икки болақайни кўриб, ачинмадим, негадир, дилим оғриб кетди. Бу болалар келажақда ким бўлиб етишади? Ҳозир, айна ўқиб, миясига, онгига билимлардан олган хазинасини жойлаб, келажақ учун замин тайёрлаши лозим бўлган болақайлар иккита-иккита бўлишиб нарсасотишса, тўдалашиб, автобуснинг у эшигидан чиқиб, бу эшигидан тушиб, қинғир ишга қўл уришса. Шулар бизнинг ватанимиз келажаги бўлган, ишонган боғларимиз – болалар-ку?

Яна бир гал бир қарич бола билан сигарет туташтираётган барзангидек кишини кўриб, очиғи, гап тополмай қолдим. «Болангиз тенги гўдакка чекма дейиш ўрнига, туташтириб ол деб тургани уялмайсизми», деган саволимга «Ишингиз нима?» деган

жавобни олдим. Ҳа, бу менинг, сизнинг, унинг иши бўлмаса, кимнинг иши бўлиши керак? Болаларимиз тўғри бўладими, йўлтўсар бўладими бефарқ қараб тураверишимиз керак экан-да.

Илгари битта болага етти қўшни жавобгар бўлган экан, ҳозир вақти келса, бир оғиз «тўғри бўлгин, ҳой қўшининг боласи», десангиз, боласи

қолиб, ота-онаси ҳам «нега боламини тергайсан, нима ҳақинг бор?» – дея ёқа олишгани чиқади. Шунақаларни кўргандан кейин яна «менга нима»чилик бошланади.

Майли, ҳамма ҳам ҳалол, пешона тери билан пул топиб, кун кўрсин, худойим бирини ўн қилсин, лекин болаларимиз, энг аввало, билим олишсин. Билимсиз келажақ йўқлиги икки карра икки тўртдек аён нараса-ку!

Ўйлаб кўринг, ҳозир бозор иқтисодига ўтиш даври, бу даврнинг алғовдалғов дамлари бўлиши тайин. Аммо бу талатўплар ҳам тугар, бозор муносабатлари барқарорлашар, шунда дўкондан мол олиб, бозорда сотувчилар қандай кун кўради? Бугунги билимсиз югуришларнинг марраси яқин – бозор муносабатлари турғунлашгач, сотувчиларнинг ҳам сараги-сарак, пучаги пучакка ажралиб, олғирлар эмас, ҳақиқий билимдон ишбилармонларнинг куни туғади. Ҳозир пул топиш йўлига кириб кетган болалар аввалги жарақ-жарақ пуллар хумор қилиб, осон йўللари қидиришга тушади. Оғир ишга бўйни ёр

бермаганларнинг бу йўли – ўғирлик, талончилик эканлиги ҳеч кимга сир эмас. Қарабсизки, жиноятчилар сони яна ортади.

Ҳукуматимиз авлодларимизнинг келажагини ўйлаб, «Соғлом авлод учун» орденини таъсис этди, келажақ авлод тарбиясидаги меҳнатлари учун республикамиздаги қатор меҳнаткаш кишилар тақдирландилар ҳам. Мен авлодларимизнинг соғломлигини фақат жисмонан эмас, маънан ҳам эътиборга олинишини истардим.

Болаларимиз ҳам маънан (руҳан), ҳам жисман соғ бўлмас экан, авлодимиз соғлом дея олмаймиз. Маънан соғлом бўлишнинг йўли фақат билимли бўлиш эканлиги барчага маълум. Шунинг учун болаларимизнинг ўқишлари аро йўлда қолиб кетишга, фақат бозорнинг гули – пулнинг қули бўлиб қолишларига йўл қўймайлик! Аввал ўқигин, битта ҳунарнинг бошини тутгин, кейин майли, рўзғорга қараш десак, ҳеч қайси бола сахар мардонда туриб, кўзини уқалаб, бозорга йўл олмайди. Бунинг учун билимсизликнинг йўли қисқа эканлигини, вақтида билим олиб, мустақкам пойдевор яратиб олишлари кераклигини тушунтира олсак, бас.

Мени ўйлантирадиган яна бир муаммо бор. Бу аксари ўрта мактабни битирган ёш-ёш йигитларнинг эртаю кеч ишламасдан, саланглаб юриши. Шу йигитларнинг ота-онаси ишлама, кўчада санғиб юравер, ўзим боқаман, демаса керак. Улар ҳам бирин-кетин уйланади, рўзғорли, бола-чақали бўлади. Шунда ҳам ота-онанинг пули билан рўзғор тебратармикин?

Менинг таклифим, болаларнинг бозорга гирдикапалак бўлишларига чек қўйилса, уларнинг асосий вақтлари фақат ўқиб, билим, ҳунар эгаллашга сарфланса. Шундагина авлодимиз соғлом, келажагимиз беҳавотир бўлади.

Шахзодаҳон ХУДОЙБЕРДИЕВА,
журналист.

(«Postda» газетаси, 1994 йил, 20 май сони).

БИЛАСИЗМИ?

1958 йил августдан «Postda» ва «На посту» газеталарининг якшанба сони ҳам чиқа бошлаган. Газеталарнинг аҳоли ўртасида оммалашиб, машхур бўлиб кетганлигини якшанба сонларининг тиражи 415 минг нусхага етганидан ҳам билса бўлади.

ЖИНОЯТГА ЖАЗО МУҚАРРАР

ПИЧОҚДА АЙБ ЙЎҚ

Яқинда қишлоққа борганимда, ёшлигимиздан буён ишлатиб келинаётган пичоғимизга кўзим тушиб қолди. Олдин ҳеч эътибор бермас эканман, у жудаям ингичкалашиб кетибди. Пичоққа тикилиб туриб болалик хотиравларим уйғона бошлади...

... Биринчи синфни тугатиб, ёзги таътилга чиққан вақтларимиз эди. Энди шу пичоғимиз билан тарвузни сўяман деб турганимда, синфдошларим келиб қолди. «Келинлар, тарвузхўрлик қиламиз», дедим-да, уларга қараган кўйи пичоқни тарвузга суқдим. Бир пайт ўнг қўлимнинг бош бармоғи тагини пичоқ кесганини сездим. Қон тирқираб оқа бошлади. Оғриқдан додлай бошлаганимни эшитиб, онам югуриб чиқди ва «Вой, ўлай, нима қилдинг?» дея қўлимни боғлаб қўйди. Вақт ўтиб жароҳат тузалиб ҳам кетди. Лекин қўлимнинг ўша жойидаги чандиқ ҳалигача қолган. Бунда пичоқнинг айби йўқ...

Ўтган 2019 йилнинг февраль ойи эди. Тунги соат бирлар чамаси. Фазлиддин (исм-шарифлар ўзгартирилди) таниши Абдумансур билан Юнусобод туманидаги тунги клубга келади. Бу ерда таниш қизларини кўриб қолиб, улар

ўтирган столга боради. Қизлар билан суҳбат қилаётиб, шу ерда турган сигаретани қўлига олиб чекади. Шунда

сал нарироқда турган Даврон исмли йигит унга қўли билан бу сигарета меники дегандай ишора қилади. Фазлиддин табиатан қизиққон бўлгани учун Давроннинг бундай ишораси унга ҳақоратдек туюлади. Олдига яқинлашиб гапга тутаяди, лекин шовқин туфайли ҳеч нарсаси эшитилмайди. Шунда улар гаплашиб олиш учун ташқарига йўналишади.

Ташқарига чиқаётиб Даврон Фазлиддинни бир-икки марта туртиб юборади. Бу ҳолат Фазлиддиннинг баттар жазавабини кўзатиб, улар тунги клубнинг орқа тарафида муштлашиб кетишади. Шу пайтда Давроннинг бир нечта

оғайниси ҳам пайдо бўлиб, уларни ажратишга тушишади. Жанжалга Фазлиддин билан бирга келган Абдумансур ҳам қўшилади. Фазлиддин беш-олти чоғли кишига дўсти иккисининг кучи етмаслигига кўзи етиб, ёнида олиб юрган пичоғини чиқариб, Даврон ҳамда унинг оғайнилари ташланади.

Оқибатда Даврон ва унинг икки нафар ўртоғи Фазлиддиннинг пичоғидан жиддий жароҳат олишади, яхшиямки ҳолат фожиа билан тугамайди.

Жиноят жазосиз қолмайди. Шунинг учун суд Фазлиддин Садриддиновга қилмишига яраша жазо тайинлади.

Аслини олганда мен болалигимда қўлимни кесиб олганим каби, юқоридаги ҳолатда ҳам пичоқнинг айби йўқ. Ҳамма айб уни ғараз ниятда ишлатаётганларда. Бу тилсиз-забонсиз матоҳни эзгу мақсаддаям, ёмон ниятдаям ишлатиш, аввало, инсоннинг ўзига боғлиқ. Пичоқ, қачонки ёвузлик учун қўлга олинсагина, совуқ қуролга айланади.

Сарвар СОБИРОВ,
«Postda» мухбири.

ҚИЛМИШ – ҚИДИРМИШ

«ҲОЖАТБАРОР» КИРАКАШЛАР

Бу ҳаётда ошна-оғайнинг бўлганига нима етсин. Улар қувончингга шерик, қийин кунингга тиргак, бошингга ғам тушса ҳамдард бўлишади. Шоҳруҳнинг ҳам ошна-оғайнилари кўп. Айниқса, икки ошнаси билан жуда яқин. Ўтган йили ўғрилиқ қилиб қўйиб, ахлоқ тузатиш ишларига ҳукм қилинганида ҳам шу иккиси кўнглини кўтаришди.

Шоҳруҳ кечки пайт акасининг кулранг «Нексия»сида кира қилгани чиқаётиб, ўша кадрдон оғайнилари олволди. Улар ярим кечагача шаҳар кезишди. Шоҳруҳнинг қанча пул топгани ўзига аён. Ҳар ҳолда насибага яраша бўлгандир. Кейин ниманидир режалаштирдими, машинани йўл четида тўхтатиб, давлат рақам белгиларини ечиб олди.

Соат тахминан тунги тўртларда пойтахтимизнинг Сўғалли ота кўчаси бўйлаб ҳаракатланишгаётганда йўл ёқалаб пою пиёда кетаётган бир йигитга кўзлари тушди.

– Ярим кечаси йўл бўлсин? – машина ойнасидан бошини чиқариб сўради Фахриддин.

– Абу Сахийга.

– Пулини берсанг, обориб қўямиз.

– Ёнимда пулим йўқ.

– Э, бизлар ҳожатбарор киракашлармиз, текинга ҳам обориб қўяверамиз, – деб Лазиз машинадан тушиб, уни қўярда-қўймай орқа ўриндиққа ўтқазди.

Озгина юришгач, Фахриддин сўради:

– Шундай қилиб, ёнингда қанча пулинг бор?

– Пулим йўқ, дедим-ку.

Унинг ёнида ўтирган Лазиз қўлидаги барсеткага ишора қилди:

– Унда бунинг ичида нима бор? Фахриддин қўйнидан ўткир тигли нарсаси чиқариб дўқ урди:

– Қани, ёнингдаги ҳамма нарсани бу ёққа чўз-чи!

Сўнг барсеткага ёпишди. Йигит қаршилиқ кўрсатди. Шунда Лазиз унинг қўлларини маҳкам ушлади. Фахриддин эса барсеткани тортиб олиб, Шоҳруҳга узатди. Барсетканинг ичида нима борлигига қизиқиб, Шоҳруҳ машинани секинлатди. Ёрдам сўраб бақираётган йигит

қулай фурсатдан фойдаланиб, бир амаллаб Лазиз билан Фахриддиннинг чангалидан қутулиб, пастга тушди.

Тунги босқинчилар тўхтаб, мажбурлаб машинага ўтқазмоқчи бўлишди. Лекин шу томонга бир киши келаётганини кўриб чўчишди. Кейин

қолиб, қолган нарсаларни Фахриддинга қайтариб берди. Фахриддин эса ҳеч ўйлаб ўтирмасдан, ҳужжатларни барсеткага солиб, «Бўзсув» каналига улоқтирди. Шундан сўнг оғайнилари уй-уйига тарқалишди.

Эртаси куни уч оғайни кўришиб, ҳалиги пулга кийим-кечак сотиб олишди. Қолганига эса роса улфатчилик қилишди. Аммо «шоввозлар»нинг кайф-сафолари узоққа чўзилмади. Орадан икки кун ўтиб, учаласи ҳам ички ишлар органлари ходимлари томонидан қўлга олинди.

Суд жараёнида улар ўзларини оқламоқчи бўлиб, «Бизлар ҳазиллашгандик. Унга нарсаларини қайтариб бермоқчи эдик», дейишди. Лекин бу гапларига ким ҳам ишонарди. Қайтариб бермоқчи бўлган одам ҳужжатларни сувга улоқтириб, пулларни ишлатиб юборармиди?!

Донишмандлардан бири «Менга дўстинг кимлигини айт, мен сенинг кимлигингни айтаман», деган экан. Гёте эса «Инсон хато қилиш хусусиятига эга, шунинг учун унинг дўстлари бор», деган. Яъни, улўф немис шоири ва мутафаккири дўстлари инсонни хато қилишдан тўхтатиши лозимлигини назарда тутган. Шоҳруҳнинг оғайнилари эса унга қўшилиб жиноят содир этишди. «Ўхшатмасдан учратмас», деб шунга айтишса керак-да.

Қахрамон МИРСАФАЕВ,
Жиноят ишлари бўйича
Яшнобод тумани суди судьяси.
Бобомурод ТОШЕВ,
«Postda» мухбири.

ТАБИАТНИНГ ЎЗИ ТАБИБ

БАҲОРНИНГ ДАРМОНБАХШ ТАОМЛАРИ

Баҳор ойларида кунлар илиб, табиат уйғонгач, кишида бош айланиши, кўз тиниши, беҳоллик, мадорсизлик каби аломатлар сезилади. Негаки, бу фаслда саломатлик учун ўта аҳамиятли бўлган витаминларга эҳтиёж ортади. Халқ тили билан айтганда, «илик узилди» даврида исмалок, ялпиз, жағ-жағ, мадор, семизўт, шовул каби табиат неъматлари инсон организмда витамин ва фойдали моддалар захирасини тўлдиради, иммун тизими, ошқозон, жигар ва буйракка ижобий таъсир кўрсатади. Шу сабабли қадимдан юртимизда кўкатлардан таом тайёрлаш анъанага айланган.

Ҳар бир хонадон бе-каси кўклам оила-рида кўк сомса, чучвара, манти, қатлама, чалпак каби мазали егуликларни тайёрлаб, на-фақат оила аъзоларини су-юнтиради, балки уларнинг соғлом бўлиши учун ҳам қай-ғуради. Бу таомларни ма-зали қилган кўкатларнинг ҳар бири ўзига хос фойдали хусусиятга эгадир.

Масалан, исмалоқ организмни шлаклардан тозалайди, ичак, қон томирлари фаолиятини яхшилайдди. Ёқимли ифори билан ажралиб турув-чи ялпиз эса тинчлантирувчи восита ҳисобланади, бўғим касалликлари, бош оғриғини даволайди, қон айлани-

шини яхшилайдди. Отқулоқ қон босими кўтарилиши ҳамда меъда хасталиклари-да тавсия этилади. Жағ-жағ иштаҳани очади, меъда ши-раси ажралишини меъёрлаштиради. Семизўт уйқусизлик, қабзиятнинг олдини олади, яраларни тез битириш хусусиятига эга. Ушбу қувватбахш ўсим-ликларни истеъмол қилиб туриш организмда моддалар алмашинуви, ҳазм тизимининг яхшиланишига хиз-мат қилади.

Ўзига хос таъмга эга бўлган ўсим-ликдан тайёрланган мадор сомса ҳақида алоҳида таъкидлаб ўтиш ўринлидир: юпқа, тўртбурчак шакл-даги ушбу сомса, асосан, Паркент заминидан машхур бўлиб, унинг ма-заси беқиёсдир. Тоғ ёнбағирлари, соя-салқин жой-лар, бутазорлар орасидаги яланг-ликлар ҳамда қумлоқ ерларда ўсувчи ушбу кўкат турли дармондо-риларга бойли-ги билан табиат бизга инъом этган неъматлар ичида етакчи ўринларда

мавжуд бўлган ундирилган буғдой ташкил этади. Сумалакда орга-низмга осонгина сингадиган ҳаётбахш озуқалар бор. У қон таркибини яхшилайдди, меъда-ичак фаолиятини меъёрлаштиради, асабни тинчлантиради.

Яна бир тансиқ таом бўлмиш ҳалимнинг ҳам инсон организмга ижобий таъсир этувчи хусусиятлари кўп. Уни тай-ёрлашдан мақсад қишдан мадорсиз чиққан организмда озуқавий мод-даларни тиклаш, кўплаб касаллик-ларнинг олдини олишдан иборат. Мазкур таом таркибидаги буғдой, ёғ, гўшт маҳсулотлари оқсилга ниҳоятда бой. Унда инсон ҳаёти учун муҳим бўлган витамин ва минераллар

кўп. Қолаверса, узоқ қайнатилиши натижа-сида гўшт суягидаги кальций, фосфор каби фойдали моддалар таомга сингиб кетади. У, айниқса, камқув-ват беморлар учун ўта фойдалидир. Ҳалим таоми организмда модда алмашинувини яхшилайдди, юракка қувват беради, руҳий ҳолатни меъёрлашти-ради.

Гулчеҳра АЗИМОВА тайёрлади.

туради. Мадор нафақат тансиқ таом тайёрлашда, балки дори воситалари ишлаб чиқаришда ҳам кенг қўллани-лади.

Тайёрланиш жараёни узоқ вақт ва сабр-қаноатни талаб қилган сумалак ва ҳалим ҳам асосий баҳорий таом-лардан ҳисобланади. Бир қатор ви-тамин, оқ-сил, фой-дали мод-далар ва организм учун за-рур бўлган С дармон-дорисига бой бўл-ган сума-лакни еб ҳам, ялаб ҳам тўймай-ди киши. Унинг асосини аксари-ят микроэлементлар

ИСИРИҚ – ШИФОБАХШ ГИЁҲ

Исирикни баъзида «гармала», «зармал», «исвант», «ад-расмон» деган номлар билан ҳам аташади. Аммо исирик-нинг асл номи «Ҳазораспбанд»дир (форсча – «минг отни тутишга қодир» маъносини англатади).

Ривоятларга кўра, хонадон-да исирик тутатиб турилса, касаллик ва инс-жинсларни ҳайдаб чиқаради, деб тушуни-лади. Илмий тиббиёт исирик таркибида бўлган таъсирчан моддалар кўзга кўринмас микроорганизмларга қирон келтиришини исботлаб бер-ган.

Шунинг учун исирикдан ажратиб олинадиган гарми-нал-коллоиди ва ўсимлик ил-дизидан тайёрланган спиртли дамлама паркинсон хастали-гини, тутқаноқ, энцефалитни, бош миянинг яллиғланиши асоратини – қалтирашни да-волашда ҳамда ухлатувчи

восита сифатида ишлати-лади.

Исирикнинг уруғидан кўп миқдорда ёғ олиш мумкин. Бу ёғни турли хил усулларда, маса-лан, жувоз усулида, юқори механик босим остида ёки кимёвий усулларда (экстракция) олиш мумкин. Исирик ёғи миядаги тўсиқларни очиш, пайларни мустаҳкамлаш ва пайлардаги елларни тарқа-тишда ишлатилиши мумкин. Исирик ёғини озуқа сифатида истеъмол қилиш ҳам мумкин. Тизза ва суяклар қақшаб оғриганда исирикнинг ер

устки қисмини эзиб, оғриган жойга боғланади. Исирикдан кучли пешоб ҳайдовчи сифа-тида ҳам фойдаланишади.

Халқ табобатида исирик-нинг ер устки қисмидан тай-ёрланган қайнатма бод, без-гак, тутқаноқ, уйқусизлик,

шамоллаш ва бошқа касал-ликларни даволашда ишла-тилади. Бундай қайнатма кўтир, кичима ва бошқа тери касалликларига ҳам фойда қилади. Исирик уруғидан тайёрланган қайнатма зиғир уруғи-нинг қайнатмаси би-лан биргаликда нафас қисиши, нафас олишнинг қийинлашишида ишлати-лади. Исирикнинг шифо-бахш хусусиятлари сифатида қуйидагиларни қайд қили-шимиз мумкин: ичаклардаги бодларни ҳайдайди, қуюқлаш-ган моддаларни таҳлил қила-ди, совуқ мижозли кишиларга жинсий қувват бағишлайди, баданни семиртиради, пе-

шоб, тер, сут ва ҳайз юриши-ни равонлаштиради.

Исирикни туйиб, хонанинг бурчаклари ва полига сепиб қўйилса, ҳар хил ҳашаротлар бу хонадонга йўламайди. Иси-рик тутатсангиз, хонангизнинг ҳавоси тозаланади, микроб инфекциялар эса қирилиб битади.

Исирик заҳарли гиёҳ бўлган-ни учун ундан фойдаланишда шифокор тавсияларига тўла амал қилиш лозим. Иссиқ мижозли кишиларга исирикни истеъмол қилиш зарарлидир, чунки бу уларнинг бошини оғритиб, юракларини беҳузур қилади.

Катта сержант
Маъмуржон ФИРМАТОВ тайёрлади.

Тавсияларга амал қилишдан олдин шифокор билан маслаҳатлашинг.

ЎТГАНЛАРНИНГ ОХИРАТИ ОБОД БЎЛСИН

Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар вази-лиги раҳбарияти, шахсий таркиби ҳамда фахрийлар кенгаши Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси, ички ишлар органлари фахрийси, истеъфодаги полковник
Нурулла АБДУЛЛАЕВнинг вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига ҳамдардлик билдиради.

Фарғона вилояти ИИБ раҳбарияти, шахсий тарки-би ҳамда фахрийлар кенгаши ички ишлар органлари фахрийси, Олтиариқ тумани ИИБ фахрийлар кенгаши раиси, истеъфодаги подполковник Алиматжон Хоми-довга падари бузруквори
ЭМИНЖОН отанинг вафот этганлиги муносабати билан таъзия изҳор этади.

Фарғона вилояти ИИБ раҳбарияти, шахсий тарки-би ҳамда фахрийлар кенгаши вилоят ИИБ Ташкилий бошқарма муҳим топшириқлар бўйича инспектори, капитан Баҳодир Тоҳировга падари бузруквори
ОРИФЖОН отанинг вафот этганлиги муносабати билан ҳамдардлик билдиради.

КҮНГИЛ МАНЗАРАЛАРИ

МУҲАББАТ ОҲАНГИ...МИ?

Бирдан Моцартнинг «Сокинлик» мусикаси янгради. Ёнимдаги ўриндикда ҳаёл суриб кетаётган қиз дарров телефонини кўтарди. Ихтиёрсиз равишда унинг айрим гаплари қўлоғимга чалина бошлади. Ҳаяжонли сўзлар қиз ва Мурод исмли йигит ўртасида яқинлик, севги борлигига ишора эди.

Бир зум ҳаёлимда Абдулла Қодирийнинг «Меҳробдан чаён» романи қаҳрамонлари – Анвар ва Раънонинг самимий суҳбатлари жонланди.

Кўп ўтмай яна ўша таниш «Сокинлик»нинг овози эшитилди. Бу сафар қиз Жамшид исмли йигит билан гурунглашарди. Ўша ҳаяжон, ўша оҳанг...

Гумбурлаган момақалди роқ ўйларимни тўзғитиб юборди. Ёмғирнинг майда томчилари автобус ойнасига урилганча қуйига сиза бошлади.

Ж у м б о қ

У жуда қийинчилик пайтида дунёга келади. Ёшлик чоғидан уйдан чиқиб кетади. Тирик қолиш учун қўшиқ айтиб, кун кўради ва ўз чиқишларидан бирида жонига қасд қилишади. Ушбу қаҳрамон ва қотилни топинг.

Жумбоқнинг айтиши: «Жумбоқнинг айтиши»

ЎҚИШНИ ТАВСИЯ ҚИЛАМИЗ

Ҳажвий ҳикоялар

Элимизнинг атоқли ва ардоқли адиби, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Ўткир Ҳошимовнинг «Баҳор қайтмайди», «Дунёнинг ишлари», «Икки эшик ораси», «Тушда кечган умрлар» каби салмоқли қисса ва романларини, юзлаб жиддий ҳикоя ва бадиаларини мутолаа қилган китобхон ларзага тушади, кўп саҳифаларни ўқиганида кўзига ёш келади. Ўткир Ҳошимов — серқирра адиб. Унинг ўнлаб ҳажвий ҳикоялари, комедиялари, ичакузди ҳангомаларини ўқиган ва томоша қилганда дилингиз равшан тортади.

Ушбу тўпламга ёзувчининг энг сара ҳажвий асарлари жамланган. Улардан бирини ҳукмингизга ҳавола этмоқдамиз.

Ўткир Ҳошимов

САИД АҲМАД САФАРДА

«Худо урган» бир танқидчи бўларди. Шунақанги «зўр» эдики, ўзбек адабиётида ҳаммага ёққан асар пайдо бўлиши билан чангини чиқариб дўппосларди. Агар маҳаллий матбуотда унинг «фош қилувчи» мақолаларига жой беришмаса, Москва газеталарида «уриб чиқар»ди. Яна бир одати — ҳазил, ҳажв, юмор деганининг кўчасидан ўтмагани учунми, ерга ётқизиб қўйиб, бир ҳафта қитиқласангиз ҳам ишшайиб тураверар, кулгига тоқати йўқ эди. Хуллас, кунлардан бирида наҳорги ошга борадиган бўлдик. Саид Аҳмад акага мен «шўпирлик» қилдим. Буни қаранг, меҳмонлар шу тартибда ўтириб қолдики, Саид Аҳмад ака билан бояги «зўр» танқидчи бир лагандан ош ейдиган бўлди.

— Менга қаранглар! — деди Саид Аҳмад ака овозини баралла қўйиб. — Ҳеч замонда ит билан мушук бир товоқдан овқат еганини кўрганмисизлар? Кўрмаган бўлсаларинг, энди кўрасизлар!

Худди шуни кутиб тургандек, ош тортилди. Икковларининг ўртасига лаган келтириб қўйишди. Танқидчи аланг-жалаңг бўлиб қолди: қошиқ йўқ экан.

— Қошиқ борми? — деди танқидчи бўйинини чўзиб.

— Қошиқни нима қиласан? — деди Саид Аҳмад ака. — Ҳамма қўли билан оляпти, сен ҳам ошалаб еявер-да, ё қўлингни ювмаганмисан?

— Йўқ, — деди танқидчи. — Қошиқ билан еса «стерильний» бўлади.

— Ҳой, болам, — деди Саид Аҳмад ака, чой ташиб юрган йигитчага, — мана шу аканга битта қошиқ топиб кел. Чўмич бўлсаям майли...

Қошиқ келиб, танқидчи уч-тўрт луқма егунича Саид Аҳмад ака сабр қилиб турди. Кейин сўради:

— Қалай?

— Зўр! — деди танқидчи гўлдираб.

— Биласанми, — деди Саид Аҳмад ака салмоқлаб. — Сен ош еяётган қошиқ неча кишининг оғзига неча марта кириб-чиққанини билмайман-у, менинг қўлим ўзимдан бошқа ҳеч кимнинг оғзига кирмаган! Олавер, «Стерильний», олавер!

ЯЛАНҒОЧ СЎЗЛАР

Қош қорайган. Кўча бўйида турган автоулов ёнида йигит ва қиз суҳбатлашяпти. Тўғрироғи, йигит оғзини тўлдириб бир воқеани сўзлар, ора-сира шалоқларча сўқинарди. Ҳар бир яланғоч сўз қизни атрофга аланглашга мажбур қиларди. Яқинлашганимда итоаткорона овоз эшитилди: «Секинроқ, биров келяпти...».

Бу икки ёш турмуш қуришармикан, қуришса-я?!..

ЭҲ, ҲАЙФ ЙИГИТ ДЕГАН НОМ

Кийим-кечак дўконига ёши 19–20 лар атрофида бўлган қиз сотувчи билан савдолашарди, аниқроғи, ялинарди: «Ака, илтимос, 300 минг сўмга беринг шу курткани, бошқа пулим йўқ...».

Гап-сўзлардан куртка қизнинг ёнида турган сўлоқмондай йигитга аталганини сездим. Қиз тўхтовсиз савдолашарди, йигит эса «миқ» этмасди. Сотувчининг юзида табассум ара-лаш мазах, қизникида илтижо, йигитникида эса бефарқлик намоён эди.

Қизнинг ялинишини эшитишга юрагим чидамади, тез чиқиб кетдим.

Алижон АБДУСАТТОРОВ.
Жиззах вилояти.

MUASSIS:

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
ICHKI ISHLAR VAZIRLIGI

Bosh muharrir –

polkovnik
Bernora SADIKOVA

Bosh muharrir o'rinbosarlari –

kapitan Azizjon FAYZIYEV
leytenant Aziza BAHODIROVA

Mas'ul kotiblar –

Erkin SATTOROV
Jahongir SHAROFBOYEV

Navbatchilar –

katta leytenant
Mixli SAFAROV
Dinara SHAMUXAMEDOVA

Sahifalovchilar –

Ilhom JUMANOV
Akbar BOLTAYEV

TELEFONLAR:

71-231-33-88;

Faks: 71-231-40-05.

Obuna masalalari
bo'yicha:

71-231-38-74;

95-177-32-31

Web-site: www.postda.uz

E-mail: info@postda.uz

ISSN 2010-5355

9 772010 535001

Tahririyat

hisob raqami

20210000900447980001

MFO 00420.

ATIB

«Ipotekabank»

Mirobod

tuman bo'limi.

INN 200637499.

Tahririyatga kelgan qo'l-yozma va suratlar egasiga qaytarilmaydi.

Nashrimizdan ko'chirib bosilganda manba ko'rsatilishi shart.

Gazeta tahririyat kompyuter markazida terildi va sahifalandi.

«O'zbekiston» nashriyot-matbaa ijodiy uyi bosmaxonasida chop etildi.

Korxona manzili:
Alisher Navoiy ko'chasi 30-uy.

Gazeta O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan 2020-yil 13-yanvarda 0120-raqam bilan ro'yxatga olingan.

Buyurtma №V-4121.

Bosilish – ofset usulida.

Bichimi – A3. Hajmi – 6 bosma taboq. 57 518 nusxada chop etildi.

Obuna raqamlari:

Yakka tartibda – 180.

Tashkilotlar uchun – 366.

Bosishga topshirish vaqti – 22.00.

Bosishga topshirildi – 21.00.

Sotuvda kelishilgan narxda.

MANZILIMIZ:

100070, Toshkent shahri,
Shota Rustaveli 1-berk
ko'chasi 9-uy.

www.postda.uz

t.me/postdarasmiy

www.facebook.com/postdauz

www.instagram.com/postda_uz